

Årsredovisning 2018

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

skandia :

Innehåll

Förvaltningsberättelse	2
Femårsöversikt	5
Förslag till vinstdisposition	6
Resultatanalys livförsäkring	8
Resultaträkning	9
Rapport över totalresultat	10
Balansräkning	11
Rapport över förändringar i eget kapital	13
Kassaflödesanalys	14
Noter	15
Underskrifter	49
Revisionsberättelse	50
Ordlista	53

Vill du bli kund eller komma i kontakt med Skandia?

– gå in på skandia.se eller ring:

Skandia kundservice 0771-55 55 00

– du kan också skriva till oss:

Skandia 106 55 Stockholm

Förvaltningsberättelse

Inledning

Styrelsen och verkställande direktören för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB), med organisationsnummer 502017-3083, avger härmed årsredovisning för 2018, bolagets 163:e verksamhetsår. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Organisation och verksamhet

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv) 516406-0948. Skandia Liv är moderbolag i Skandiakoncernen (Skandia). Skandia AB har i sin tur ett antal dotterbolag, bland annat Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB, för vidare information se not 17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag. Skandia AB bedriver livförsäkringsverksamhet (fond- och depåförsäkring) inom privat- och tjänstepensionsområdet samt skadeförsäkringsverksamhet (privat sjukvårdsförsäkring och gruppörsäkring).

Väsentliga händelser under året

Nedan följer redogörelse för väsentliga händelser och bolagets resultat och ställning i övrigt.

Ekonomisk översikt

Under 2018 ökade oron på de finansiella marknaderna i takt med att centralbankernas stimulanser minskade. Även en viss avmattning i konjunkturstatistiken och politisk osäkerhet bidrog till oron. Året avslutades med globalt relativt kraftigt fallande aktiemarknader och ökad volatilitet, vilket fick en negativ inverkan på kundernas placeringstillgångar i Skandia AB.

Skadeförsäkringsrörelsen har haft fortsatt god lönsamhet under 2018. Resultatet drivs framförallt av en stabil och konkurrenskraftig privatvårdsprodukt i kombination med ökat bestånd inom gruppaffären.

Periodens totalresultat

Årets totalresultat efter skatt 2018 uppgick till 2 574 (1 409) MSEK. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 108 (83) MSEK. Premieintäkterna har haft en positiv utveckling till följd av ny affär medan försäkringsersättningarna har ökat på grund av högre skadeutbetalningar och förstärkta försäkringstekniska reserver.

Livförsäkringsrörelsen visade ett förbättrat tekniskt resultat om 1 429 (1 334) MSEK. De fondvärdesbaserade intäkterna som redovisas som Intäkter från investeringsavtal samt Övriga tekniska intäkter har totalt sett minskat något som en effekt av den dämpade utvecklingen på de finansiella marknaderna. Resultatet inom livförsäkringsrörelsen förbättras av dels minskade driftskostnader till följd av lägre provisionskostnader inom depåförsäkring som en följd av att strukturerade produkter inte längre erbjuds och dels en upplösning av reserv för avslutad skattetvist.

Årets bokslutsdispositioner uppgick till 1 731 (231) MSEK varav 1 600 MSEK avsåg erhållit koncernbidrag från Skandia Fastigheter Holding AB. Erhållna koncernbidrag kommer att vidareutdelas till moderbolaget Skandia Liv och ingår i föreslagen utdelning i årets vinstdisposition. Skatt på årets resultat uppgick till -466 (-52) MSEK där ökningen främst relateras till erhållna koncernbidrag.

Balansräkningen

Balansomslutningen per den 31 december 2018 uppgick till 159 087 (172 335) MSEK. Tillgångssidan utgörs till största del av Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk, som per helåret uppgick till 147 483 (161 925) MSEK. Minskningen i kundernas placeringstillgångar är kopplat till den negativa utvecklingen på börsen under andra halvåret samt utflytt av kapital där stor del har flyttats till traditionell förvaltning i moderbolaget Skandia Liv. Samma utveckling ligger bakom minskningen av skuldsidans största post Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk som minskat till 147 517 (161 951) MSEK.

Placeringstillgångar i koncernföretag och intresseföretag har minskat något jämfört med föregående år och uppgick till 3 233 (3 316) MSEK. Minskningen förklaras huvudsakligen av en nedskrivning av innehavet i dotterbolaget Skandia Capital om 90 MSEK. Nedskrivningen har föranletts av en lämnad utdelning från dotterbolaget med motsvarande belopp.

Minskningen av posten Kassa och bank förklaras av att bolaget från och med oktober 2018 ingår i moderbolaget Skandia Livs cashpool för SEK varvid detta tillgodohavande om 1 186 MSEK istället redovisas som en fordran på koncernbolag och ingår i posten Övriga fordringar som därigenom ökat.

Eget kapital har ökat med 1 074 MSEK och uppgick till 6 646 (5 572) MSEK. Ökningen utgörs av nettot av periodens totalresultat om 2 574 MSEK och lämnad utdelning till Skandia Liv om 1 500 MSEK.

Risker och riskhantering

Skandia ABs verksamhet är behäftad med ett brett spektrum av risker, där marknadsrisker och försäkringsrisker utgör de största riskerna. Skandia AB hanterar riskerna baserat på såväl interna som externa krav. Riskhanteringen utgår från Skandia ABs riskstrategi genom vilken styrelsen sätter övergripande ramar för risktagandet. Riskstrategin ska överensstämma med Skandia ABs affärsstrategi och ses över när affärsstrategin uppdateras. Som en del i riskstrategin beslutar styrelsen om restriktioner som begränsar vilka risker och hur mycket risk Skandia AB får ta för att inte äventyra sina åtaganden gentemot försäkringstagarna. En mer ingående beskrivning av de risker som Skandia AB är exponerat mot och hur riskerna hanteras återfinns i not 2 och i Skandia ABs Solvens- och verksamhetsrapport som finns publicerad på skandia.se.

Solvens 2

Grundläggande i en solvensreglering är att försäkringbolag ska ha en kapitalbas som överstiger ett solvenskapitalkrav. Dagens solvensreglering, Solvens 2, baseras på ett riskbaserat synsätt där utgångspunkt tas i en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Solvensbalansräkningen ligger till grund för kapitalbasen och det riskbaserade solvenskapitalkravet. Det finns vissa värderingsskillnader mellan solvensbalansräkningen och balansräkningen enligt finansiell redovisning, där den främsta skillnaden utgörs av att nuvärdet av samtliga framtida vinster för ingångna kontrakt tillgodoräknas i bolagets solvensbalansräkning, vilket leder till att bolagets försäkringstekniska avsättningar gällande fond- och depåförsäkringar minskar.

Solvenskapitalkravet fastställer hur mycket kapital Skandia AB behöver hålla för sina risker. Skandia AB beräknar solvenskapitalkravet enligt den så kallade standardformeln.

Solvenskvoten visar relationen mellan Skandia ABs kapitalbas och det legala solvenskapitalkravet. Vid årsskiftet uppgick solvenskvoten till 160 (157) procent.

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell reservering ses över.

Försäkringsavtal och finansiella avtal

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns en möjlighet att tillämpa ”unbundling”. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Vad gäller Skandia ABs fond- och depåförsäkringar är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separerat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB fond- och depåförsäkringsavtalen och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. För mer utförlig information om hanteringen av försäkringsavtal och finansiella avtal se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Skandia ABs medarbetare och resultatandelsstiftelsen

Under 2018 var medelantalet anställda i Skandia AB 6 (5) personer, varav 5 personer var tillikaanställda i Skandia AB och i Skandia Liv. Andelen kvinnor uppgick till 67 procent (50) procent. Upplýsningar om ersättningar och förmåner framgår av noterna 39 och 41. Alla ersättningar till Skandia ABs medarbetare är fasta, förutom de som sätts av till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

Hållbarhetsrapportering

Från och med räkenskapsåret 2017 är det lag att svenska bolag över en viss storlek måste upprätta en hållbarhetsrapport. Lagen syftar till att göra information om hur företag arbetar med hållbarhetsfrågor mer transparent och jämförbar. Hållbarhet är sedan många år en väl integrerad del i Skandias strategi och verksamhet. Skandia arbetar kontinuerligt med att utveckla sina processer för hållbarhetsrapportering och de initiativ som genomförs på hållbarhetsområdet. Med hänvisning till 6 kap. ÅRFL upprättas ingen hållbarhetsrapport specifikt för Skandia AB utan motsvarande krav på upplýsningar ingår som del av den hållbarhetsrapport som moderbolaget Skandia Liv upprättar för hela koncernen. Hållbarhetsrapporten är tillgänglig på www.skandia.se/liv.

Nya redovisningsregler

Under 2018 har inga nya regler med väsentlig inverkan på Skandia ABs finansiella rapporter trätt ikraft. För mer information se not 1 Väsentliga redovisningsprinciper.

Förväntad framtida utveckling

Skandia verkar i en omvärld som utvecklas allt fortare. Utvecklingen mot digitala tjänster i försäkringsbranschen har redan lett till lägre marginaler och med stor sannolikhet kommer marginalerna att pressas ännu mer i flera kundsegment och produktkategorier.

Samtidigt har det offentliga välfärdssystemet stora utmaningar framöver där den ökande medellivslängden och det allt senare inträdet på arbetsmarknaden skapar stora påfrestningar på pension samt välfärd. Utvecklingen medför att individen framöver kommer att behöva ta ett större ansvar för tryggheten för sig och sin familj samtidigt som arbetsgivarens roll som förmedlare av trygghet också växer. Skandias affärsmodell gör det möjligt att fortsatt erbjuda lösningar på de utmaningar som företag, individer och samhället står inför.

Nya regleringar ger nya förutsättningar

Att införliva regelverk på ett smidigt sätt i Skandia ABs processer och rutiner är viktigt för att bibehålla en stark position och konkurrensförmåga. Det ställer i sin tur höga krav på kostnadseffektivitet och flexibilitet i den operativa verksamheten. Skandia AB följer utvecklingen av kommande regelverk och deltar aktivt via exempelvis branschorganisationer och i den allmänna debatten.

MiFID2 och IDD för ökad transparens

MiFID2 och IDD är två europeiska direktiv som har implementerats i svensk lagstiftning under 2018. Regelverken syftar till att stärka konsument- och investerarskyddet och öka transparensen på finansmarknaden genom bland annat starkare reglering av provisioner samt högre krav på transparens och information till kund. Bestämmelserna påverkar Skandia AB på flera sätt. Bland annat berörs hur bolaget tar fram produkter och följer upp distributionen, redovisar vilka kostnader och avgifter som tas ut samt hur Skandia AB hanterar olika former av rapportering.

Ny reglering för tjänstepensionsföretag (svensk implementering av IORP 2-direktivet)

Den kommande implementeringen av tjänstepensionsdirektivet, IORP 2, i svensk lagstiftning kommer att få mycket stor betydelse för Skandia och hela tjänstepensionsbranschen. IORP 2 innebär bland annat en möjlighet för liv-

försäkringsföretag som Skandia att ombilda till ett så kallat tjänstepensionsföretag där ren tjänstepensionsverksamhet i framtiden kan bedrivas. Det innebär att livförsäkringsverksamhet framöver kommer att kunna bedrivas både i försäkringsföretag enligt Solvens 2-regler och genom tjänstepensionsföretag enligt IORP 2-regler.

De detaljerade förutsättningarna för att bedriva verksamhet i tjänstepensionsföretag är ännu inte beslutade. Lagstiftningen förväntas att beslutas under våren 2019. Det föreslås bli omfattande bemyndigande till Finansinspektionen avseende den detaljerade utformningen av regleringen såsom storlek på kapitalkrav.

Dataskyddsförordningen

I takt med den digitala utvecklingen tillkommer krav på hantering av stora mängder data och personuppgifter. I syfte att bland annat stärka enskilda personers rättigheter trädde Dataskyddsförordningen i kraft i maj 2018. Dataskyddsförordningen är en modernisering av dataskyddsdirektivet som antogs 1995 och som implementerats i svensk rätt genom personuppgiftslagen (PuL). Den syftar till att stärka och skapa mer enhetligt dataskydd för personer inom EU. Skandia har under året arbetat intensivt med att förbereda organisationen för nya processer kring datahantering men även att återkommande bevaka och skydda verksamheten mot cyberhot och bedrägerier.

IFRS 17

IASB publicerade under 2017 en ny standard som behandlar redovisning av försäkringsavtal, IFRS 17. Standarden kommer att ersätta IFRS 4 och ikraftträdandedatum har under hösten 2018 föreslagits att senareläggas med ett år till den 1 januari 2022. Standarden innebär en omfattande förändring av hur försäkringskontrakt redovisas och värderas, vilket bland annat innebär en förändrad presentation av balans- och resultaträkning och en förändrad värdering av de försäkringstekniska avsättningarna. De nya redovisningsreglerna kommer att ställa stora krav på en mer detaljerad information och högre komplexitet i beräkningsmodeller, vilket innebär stora investeringar i bland annat IT-system för att kunna uppfylla de nya kraven. Finansinspektionen utreder nu hur implementeringen av IFRS 17 ska ske i Sverige. För mer information, se not 1 Väsentliga redovisningsprinciper.

RESULTAT, MSEK	2018	2017	2016	2015	2014
Premieintäkt, skadeförsäkring	1 127	986	972	1 182	1 110
Premieinkomst, livförsäkring	101	114	109	114	123
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	-13	-13	20	28	28
Intäkter från investeringsavtal	1 134	1 118	1 069	1 110	1 027
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-849	-723	-583	-877	-911
Försäkringsersättningar, livförsäkring	-82	-71	-150	-133	-116
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	36	-4	-3	4	0
Driftskostnader	-1 469	-1 583	-1 563	-1 673	-1 599
Övriga tekniska intäkter	1 552	1 593	1 482	1 747	1 797
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	1 537	1 417	1 353	1 502	1 459
Bokslutsdispositioner, koncernbidrag	1 731	231	178	33	29
Årets resultat	2 574	1 409	1 774	1 202	1 102
EKONOMISK STÄLLNING, MSEK					
Placeringsstillgångar ¹⁾	6 653	6 163	5 915	6 301	8 727
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	147 483	161 925	152 977	144 621	141 108
Försäkringstekniska avsättningar	1 686	1 636	1 652	1 747	1 708
Konsolideringskapital ²⁾	19 589	18 658	19 183	19 317	22 249
- varav eget kapital	6 646	5 572	5 563	5 430	7 927
- varav övervärden i placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	10 163	11 019	11 582	11 461	11 751
- varav övervärden i koncern- och intresseföretag	1 000	753	776	1 224	1 361
- varav uppskjuten skattefordran	292	753	804	862	827
Kapitalbas ³⁾	12 658	14 667	15 959	7 526	10 029
- varav primärkapital	12 658	14 667	15 959	—	—
- varav tilläggskapital	—	—	—	—	—
Minikapitalkrav ⁴⁾	1 982	2 342	2 293	—	—
Solvenskapitalkrav ⁴⁾	7 928	9 368	9 174	—	—
Erforderlig solvensmarginal	—	—	—	1 690	1 641
NYCKELTAL, PROCENT					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ⁵⁾	75	73	60	74	82
Driftskostnadsprocent ⁶⁾	15	18	22	22	21
Totalkostnadsprocent ⁷⁾	90	92	82	96	103
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ⁸⁾	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁹⁾	1,4	0,2	5,3	0,3	0,6
Totalavkastning ⁹⁾	0,6	0,4	5,8	0,5	0,7
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad skadeförsäkringsrörelsen ¹⁰⁾	101	86	98	207	236

¹⁾ Värderade till verkligt värde.

²⁾ Konsolideringskapital beräknat i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter.

³⁾ Kapitalbasen till och med år 2015 beräknat enligt Solvens 1. Från och med år 2016 och framåt beräknat enligt Solvens 2. Från och med år 2017 visas kapitalbasen efter eventuellt föreslagen men på stämman ännu ej beslutad utdelning.

⁴⁾ Från och med år 2016 tillämpas Solvens 2 och därmed minimi- och solvenskapitalkrav. För år 2015 och tidigare gäller Solvens 1 och därmed erforderlig solvensmarginal.

⁵⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁶⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning, exklusive övriga tekniska intäkter och kostnader.

⁷⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁸⁾ Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringsstillgångar, kassa och bank.

⁹⁾ Vid beräkning av direkt- och totalavkastning har de tillgångar där försäkringstagarna bär placeringsrisken inte medtagits, då avsikten med nyckeltalet är att redovisa resultatet av företagets egen kapitalförvaltning. Förändringen jämfört med 2017 beror på en mottagen utdelningsintäkt om 90 MSEK från Skandia Capital 2018.

¹⁰⁾ Skadeförsäkringsrörelsens del av konsolideringskapitalet i procent av skadeförsäkringsrörelsens premieinkomst.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) disponeras enligt följande:

Disposition av Skandia ABs fria egna kapital	SEK
Till årsstämman förfogande står:	
Överkursfond	108 419 805
Balanserade vinstmedel	2 902 000 496
Årets resultat	2 573 768 317
	5 584 188 618
Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:	
till aktieägare utdelas 3,54 SEK per aktie	3 650 000 000
i ny räkning balanseras	1 934 188 618
	5 584 188 618
Om detta förslag godkännes kommer bolagets redovisade egna kapital att bestå av:	
Aktiekapital	1 030 762 688
Reservfond	31 146 037
Överkursfond	108 419 805
Balanserade vinstmedel	1 825 768 813
	2 996 097 343

Föreslagen utdelning utgör 65 procent av Skandia ABs fria egna kapital och uppgår till 3 650 000 000 SEK. Stämman föreslås fatta beslut att utdelningen ska verkställas genom en utbetalning om 3 650 000 000 SEK. Styrelsen be- myndigas att fastställa datum för utbetalningen.

Skandia ABs ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia AB kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandia ABs egna kapital som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Styrelsens bedömning är även att Skandia AB-koncernens fria egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

Vad beträffar Skandia ABs resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efter- följande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Styrelsen gör utifrån rörelsens omfattning och art bedömningen att 3 650 000 000 SEK för närvarande kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap 1§ Försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap 3§ Aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsen anser att detta belopp möjliggör för bolaget att upprätthålla en med hänsyn till rörelsens förhållande tillfred- ställande soliditet och likviditet på såväl kort som lång sikt. Styrelsen har vid denna bedömning utifrån interna beräkningar beaktat de risker som verksam- heten för närvarande ger upphov till, bolagets och Skandia AB-koncernens konsolideringsbehov liksom solvenskapitalets kvalitet och behovet av marginal till lagstadgat solvenskrav. Vid beräkning av kapitalbas för 2018 har avdrag gjorts för föreslagen men på stämman ännu ej beslutad utdelning, se vidare femårsöversikt.

Innehåll räkenskaper

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatanalys livförsäkring	8
Resultaträkning	9
Rapport över totalresultat	10
Balansräkning	11
Rapport över förändringar i eget kapital	13
Kassaflödesanalys	14

NOTER

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	15
2 Risker och riskhantering	23

Noter till resultaträkning

3 Premiëinkomst, skadeförsäkringsrörelsen	29
4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	29
5 Försäkringsersättningar, skadeförsäkringsrörelsen	29
6 Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen	29
7 Premiëinkomst, livförsäkringsrörelsen	29
8 Övriga tekniska intäkter	29
9 Utbetalda försäkringsersättningar, livförsäkringsrörelsen	29
10 Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen	30
11 Kapitalavkastning, intäkter	30
12 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	31
13 Kapitalavkastning, kostnader	31
14 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	31
15 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	31
16 Skatt	32

Noter till balansräkning

17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	33
---	----

18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	34
19 Derivat	34
20 Tillgångar för villkorad återbäring	34
21 Fondförsäkringstillgångar	35
22 Fordringar avseende direkt försäkring	35
23 Övriga fordringar	35
24 Uppskjuten skatt, netto	35
25 Förutbetalda anskaffningskostnader	36
26 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	36
27 Obeskattade reserver	36
28 Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar	36
29 Avsättning för oreglerade skador	36
30 Villkorad återbäring	37
31 Fondförsäkringsåtaganden	37
32 Avsättning för skatt	37
33 Övriga avsättningar	37
34 Skulder avseende direkt försäkring	38
35 Övriga skulder	38
36 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38
37 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	38
38 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och dess verkliga värden	39

Övriga upplysningar

39 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	42
40 Upplysningar närstående	45
41 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	46
42 Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring	47
43 Andelar i andra företag	47
44 Händelser efter balansdagen	47
45 Förslag till vinstdisposition	48

Resultatanalys livförsäkring

Livförsäkringsrörelse (per försäkringsgren)

MSEK	Tjänstepensionsförsäkring ¹⁾					Övrig livförsäkring				Mottagen livåterförsäkring
	Totalt	Depåför-säkring	Fondför-säkring	PBF ²⁾	Totalt	Depåför-säkring	Fondför-säkring	PBF ²⁾	Totalt	
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat										
Premieinkomst	101	0	39	43	82	5	12	1	18	1
Intäkter från investeringsavtal	1 134	64	684	—	748	185	201	—	386	—
Övriga tekniska intäkter	1 552	29	1 065	—	1 094	180	278	—	458	—
Försäkringsersättningar	-82	-1	-43	-21	-65	-3	-10	-4	-17	0
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	36	—	—	36	36	—	—	0	0	—
Driftskostnader	-1 299	-100	-685	-14	-799	-249	-251	0	-500	0
Kapitalavkastning, kostnader	-13	-1	-6	0	-7	-4	-2	—	-6	—
	1 429	-9	1 054	44	1 089	114	228	-3	339	1
Avvecklingsresultat	26	—	—	24	24	—	—	2	2	—
Försäkringstekniska avsättningar										
Oreglerade skador	295	—	—	270	270	—	—	25	25	—
	295	—	—	270	270	—	—	25	25	—
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk										
Villkorad återbäring	23 778	5 573	—	—	5 573	18 205	—	—	18 205	—
Fondförsäkringsåtaganden	123 739	—	101 046	—	101 046	—	22 693	—	22 693	—
	147 517	5 573	101 046	—	106 619	18 205	22 693	—	40 898	—
Specifikation till resultatanalys för livförsäkringsrörelse										
Försäkringsersättningar										
Utbetalda försäkringsersättningar	-95	-1	-41	-40	-82	-2	-8	-3	-13	0
Skaderegleringskostnader	-5	0	-3	0	-3	0	-2	—	-2	—
Förändring i oreglerade skador	18	—	—	20	20	—	—	-2	-2	—
	-82	-1	-44	-20	-65	-2	-10	-5	-17	0

¹⁾ Tjänstepensionsförsäkring definieras i enlighet med Finansinspektionens definition.

²⁾ PBF avser premiebefrielseförsäkring.

Resultaträkning

MSEK	Not	2018 jan - dec	2017 jan - dec
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter			
Premieinkomst	3	1 133	987
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-6	-1
		1 127	986
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	0	—
Försäkringsersättningar	5		
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-751	-712
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-98	-11
Återförsäkrarens andel		—	0
		-849	-723
Driftskostnader	6, 10	-170	-180
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		108	83
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieinkomst	7		
Premieinkomst		101	114
		101	114
Intäkter från investeringsavtal		1 134	1 118
Övriga tekniska intäkter	8	1 552	1 593
Försäkringsersättningar			
Utbetalda försäkringsersättningar	9	-100	-103
Förändring i Avsättning för oreglerade skador		18	32
		-82	-71

MSEK	Not	2018 jan - dec	2017 jan - dec
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
Övriga försäkringstekniska avsättningar		36	-4
		36	-4
Driftskostnader	10	-1 299	-1 403
Kapitalavkastning, kostnader		-13	-13
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		1 429	1 334
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		108	83
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 429	1 334
Kapitalavkastning intäkter	11, 15	140	51
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	12	0	—
Kapitalavkastning kostnader	13, 15	-98	-4
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	14, 15	-7	-9
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	0	—
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 572	1 455
Bokslutsdispositioner			
Koncernbidrag		1 731	231
Resultat före skatt		3 303	1 686
Avkastningsskatt	16	-263	-225
Skatt på årets resultat	16	-466	-52
ÅRETS RESULTAT		2 574	1 409

Rapport över totalresultat

MSEK	2018	2017
	jan - dec	jan - dec
ÅRETS RESULTAT, ENLIGT RESULTATRÄKNING	2 574	1 409
Övrigt totalresultat	—	—
Totalt övrigt totalresultat efter skatt	—	—
ÅRETS TOTALRESULTAT	2 574	1 409

Balansräkning

MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	17	3 233	3 316
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar		0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	2 419	2 094
Derivat	19	1	0
		5 653	5 410
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk			
Tillgångar för villkorad återbäring	20	23 778	30 263
Fondförsäkringstillgångar	21	123 705	131 662
		147 483	161 925
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	88	72
Övriga fordringar	23	3 212	407
		3 300	479
Uppskjuten skattefordran	24	313	781
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar		7	7
Kassa och bank		846	1 982
		853	1 989
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		10	10
Förutbetalda anskaffningskostnader	25	1 129	1 368
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26	346	373
		1 485	1 751
TOTALT TILLGÅNGAR		159 087	172 335

MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		1 031	1 031
Reservfond		31	31
Överkursfond		108	108
Balanserade vinstmedel		2 902	2 993
Årets resultat		2 574	1 409
		6 646	5 572
Obeskattade reserver	27	2 091	2 091
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	28	278	272
Avsättning för oreglerade skador	29	1 408	1 328
Övriga försäkringstekniska avsättningar	28	—	36
		1 686	1 636
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk			
Villkorad återbäring	30	23 778	30 266
Fondförsäkringsåtaganden	31	123 739	131 685
		147 517	161 951
Andra avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	41	233	239
Avsättning för skatt	32	28	3
Avsättning för uppskjuten skatt	24	2	4
Övriga avsättningar	33	6	33
		269	279

MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	34	415	356
Derivat	19	0	0
Övriga skulder	35	434	422
		849	778
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	36	29	28
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		159 087	172 335

Rapport över förändringar i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktie-kapital ¹⁾	Reserv-fond	Överkurs-fond	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	
2017					
Ingående balans 2017-01-01	1 031	31	108	4 393	5 563
Utdelning				-1 400	-1 400
Årets resultat				1 409	1 409
Årets totalresultat				1 409	1 409
Utgående balans 2017-12-31	1 031	31	108	4 402	5 572
2018					
Ingående balans 2018-01-01	1 031	31	108	4 402	5 572
Utdelning				-1 500	-1 500
Årets resultat				2 574	2 574
Årets totalresultat				2 574	2 574
Utgående balans 2018-12-31	1 031	31	108	5 476	6 646

¹⁾ 1 030 762 688 aktier à nominellt 1 SEK

Kassaflödesanalys

MSEK	Not	2018 jan - dec	2017 jan - dec
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		3 303	1 686
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ¹⁾		-1 472	-44
Avkastningsskatt		-263	-225
Betald skatt		-14	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder		1 554	1 417
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto²⁾			
Förändring av övriga placeringstillgångar som används i rörelsen, netto		-295	-119
Förändring avsättningar för andra risker och avsättningar		0	—
Förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder		-31	35
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 236	1 332
Investeringsverksamheten			
Förändring i dotterbolag/intressebolag ³⁾		-7	-127
Mottagen utdelning koncernföretag		90	2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		83	-125
Finansieringsverksamheten			
Likvidreglerade Koncernbidrag föregående år		231	148
Betald utdelning		-1 500	-1 400
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 269	-1 252
ÅRETS KASSAFLÖDE		50	-45
Likvida medel vid årets början		1 982	2 027
Kursdifferens i likvida medel		1	0
Likvida medel vid årets slut⁴⁾		2 033	1 982
* varav inbetalda räntor		15	14
varav utbetalda räntor		-7	-4

Noter till kassaflödesanalysen MSEK	2018 jan-dec	2017 jan-dec
¹⁾ Nedskrivning koncernföretag	90	—
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	239	230
Värdeförändringar placeringstillgångar	7	8
Förändring av försäkringstekniska avsättningar exklusive sparande i liv- och fondförsäkring	50	-15
Ej realiserat valutakursresultat	-37	-34
Justering för utdelning från koncernföretag	-90	-2
Justering för koncernbidrag	-1 731	-231
Övrigt	—	0
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	-1 472	-44
²⁾ Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	-9 001	-4 656
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär risken, netto	9 009	4 655
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar där försäkringstagaren bär risken, netto	8	-1
³⁾ Kapitaltillskott till dotterbolag	-7	-127
Förändring i dotterbolag/intressebolag	-7	-127

⁴⁾ Likvida medel utgörs av Kassa och bank samt tillgodohavande i moderbolaget Skandia Livs cashpool för SEK. Detta tillgodohavande redovisas bland Övriga fordringar.

Noter

Alla belopp i **MSEK** om ej annat anges.

1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Innehållsförteckning

1. Allmän information
2. Grund för årsredovisningens upprättande
3. Ändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation
4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
5. Utländsk valuta
6. Försäkringsavtal och finansiella avtal - klassificering och unbundling
7. Dotterbolag och intresseföretag
8. Fond- och depåförsäkringsavtal
9. Andra finansiella instrument
10. Nedskrivning av tillgångar
11. Eget kapital
12. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)
13. Andra avsättningar
14. Pensioner för egen personal
15. Obeskattade reserver
16. Skatt
17. Koncernbidrag och aktieägartillskott
18. Intäktsredovisning
19. Kapitalavkastning
20. Eventualförpliktelser
21. Kassaflödesanalys

1. Allmän information

Årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB) avser perioden 1 januari – 31 december 2018. Skandia AB har sitt säte och huvudkontor i Stockholm och organisationsnumret är 502017-3083.

Skandia AB grundades 1855 och var noterat på Stockholms fondbörs mellan 1863 och 2006. Skandia AB är sedan den 22 mars 2012 ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv) med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 27 mars 2019. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på årsstämman som ska hållas den 8 april 2019.

2. Grund för årsredovisningens upprättande

Årsredovisningen för räkenskapsåret 2018 har upprättats i enlighet med Lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. I enlighet med dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpar Skandia AB så kallad lagbegränsad IFRS, International Financial Reporting Standards.

Med lagbegränsad IFRS avses en tillämpning av de internationella redovisningsstandarder samt tillhörande tolkningsmeddelanden som antagits av EU kommissionen, med de avvikelser från

tillämpningen som följer av FFFS 2015:12 och RFR 2. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för svensk lagstiftning och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Med hänvisning till 7 kap. ÅRFL upprättas ingen koncernredovisning för Skandia AB, utan endast en separat årsredovisning. Skandia AB är ett dotterbolag till Skandia Liv och ingår i den konsoliderade årsredovisningen som Skandia Liv utger. Årsredovisningen är tillgänglig på www.skandia.se/liv och kan beställas från Skandia Liv, 106 55 Stockholm.

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, avrundat till närmaste miljontal (MSEK), om inte annat anges. De upprättas baserat på historisk anskaffningskostnad, med undantag för följande tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde; derivatinstrument, obligationer och andra räntebärande värdepapper och tillgångar och skulder i fond- och depåförsäkring. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i de finansiella rapporterna med undantag för de förändringar som följer av ikraftträdandet av IFRS 9. Förändringarna avseende IFRS 9 tillämpas framåtriktat och jämförelsesiffrorna är således inte omräknade.

Nya redovisningsregler som har införts under 2018 och dess inverkan på redovisningen beskrivs nedan.

3. Ändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation

Ändrade redovisningsprinciper för räkenskapsåret 2018

IFRS 9 Finansiella Instrument

IFRS 9 Finansiella instrument har ersatt IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, och introducerar nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Dessutom innehåller standarden regler om kreditförlustreservering och säkringsredovisning. De huvudsakliga principerna i IFRS 9 beskrivs nedan.

Enligt IFRS 9 ska alla redovisade finansiella tillgångar värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde. Finansiella tillgångar som hålls inom en affärsmodell vars syfte enbart är att uppbära de kontraktuella kassaflödena ska värderas till upplupet anskaffningsvärde. Instrumenten får endast ha kontrakterade flöden i form av på specifika dagar utfallande kapitalbelopp samt räntor på utestående kapitalbelopp. Om affärsmodellens syfte är att både uppbära de kontraktuella kassaflödena enligt ovan, men också att sälja instrumentet värderas det till verkligt värde, där förändringarna i verkligt värde redovisas i Övrigt totalresultat. I andra affärsmodeller värderas instrumenten också till verkligt värde, men med förändringarna i verkligt värde i resultaträkningen. För affärsmodeller där instrumenten ska värderas till upplupet anskaffningsvärde eller med förändringarna i verkligt värde i Övrigt totalresultat, finns en option att värdera instrumenten till verkligt värde med värdeförändringarna i resultaträkningen (så kallad verkligt värde-option). Möjligheten är bara tillgänglig under förutsättningen att dess tillämpning innebär att man i betydande utsträckning minskar inkonsekvenser i värdering eller redovisning (bristande överensstämmelse i redovisningen) som annars skulle uppkomma vid värdering av tillgångar eller skulder eller redovisning av vinsterna och förlusterna avseende dem på olika grunder.

IFRS 9 påverkan vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är främst relaterat till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld. Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som redovisas till verkligt värde med värdeförändringen

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

i resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden presenteras i Övrigt totalresultat. Detta gäller under förutsättning att redovisningen av effekterna av förändring i skuldens kreditrisk i Övrigt totalresultat inte skapar eller ökar fel av matchningen i redovisningen av resultatet. Förändringar i verkligt värde beroende på skuldens kreditrisk kommer inte att klassificeras om till resultaträkningen efterföljande period.

IFRS 9 inkluderar också nya principer för kreditförlustreservering. För instrument som värderas till verkligt värde via Övrigt totalresultat samt instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde ska en reserv för förväntade kreditförluster redovisas. De nya principerna innebär att man beräknar reserveringar för kreditförluster utifrån förväntade kreditförluster och inte inträffade. Detta innebär en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid första redovisningstillfället. Vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningsbeloppet motsvara de

kreditförluster som förväntas uppkomma under kreditens återstående löptid. Vid beräkningen av dessa reserveringar ska framåtblickande faktorer beaktas.

Principerna för säkringsredovisning förändras också i IFRS 9 och ger större möjlighet att koppla säkringsaktiviteterna till den faktiska riskhanteringen. De retrospektiva beräkningarna av effektiviteten i säkringarna ersätts med mer kvalitativa bedömningar.

Övergången till IFRS 9 har inte haft någon påverkan på de redovisade beloppen. Den nya standarden har tillämpats framåtriktat och har endast resulterat i ändrade benämningar på värderingskategorierna, se tabell nedan. Skandia AB fortsätter att redovisa merparten av de finansiella tillgångarna och skulderna till verkligt värde med värdeförändring i resultaträkningen. Övriga finansiella balansräkningsposter såsom kassa, fondlikvidfordringar respektive skulder och upplupna räntor redovisas inom kategorin upplupet anskaffningsvärde.

2017-12-31	Verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Andra finansiella tillgångar och skulder	Totalt
	Som bestämts tillhör kategorin	Innehav för handel	Lån och kundfordringar			
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 094	—	—	—	—	2 094
Derivat	—	0	—	—	—	0
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	161 925	—	—	—	—	161 925
Fordringar	—	—	407	—	—	407
Andra tillgångar	—	—	—	—	1 989	1 989
Upplupna ränteintäkter	—	—	10	—	—	10
	164 019	0	417	—	1 989	166 425
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	161 951	—	—	—	—	161 951
Derivat	—	0	—	—	—	0
Övriga skulder	—	—	—	717	—	717
	161 951	0	—	717	—	162 668

2018-01-01	Verkligt värde via resultaträkningen			Totalt
	Obligatorisk	Som bestämts tillhör kategorin	Upplupet anskaffningsvärde	
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	0	—	—	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	2 094	—	2 094
Derivat	0	—	—	0
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	161 925	—	—	161 925
Fordringar	—	—	407	407
Andra tillgångar	—	—	1 989	1 989
Upplupna ränteintäkter	—	—	10	10
	161 925	2 094	2 406	166 425
Finansiella skulder				
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	161 951	—	161 951
Derivat	0	—	—	0
Övriga skulder	—	—	717	717
	0	161 951	717	162 668

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

IFRS 15 Intäkter

Standarden ersätter befintliga standarder och uttalanden om intäkter. Standarden ska dock inte tillämpas på försäkringsavtal, finansiella instrument eller leasingavtal. En samlad modell för intäktsredovisning införs oberoende av bransch och typ av transaktion. Detta ska ske enligt en femstegsmodell som i korthet innebär att ett företag ska redovisa intäkter i takt med att prestationsåtaganden i avtal fullgörs. Ett företag ska för varje kontrakt med kund identifiera prestationsåtaganden för varje produkt eller tjänst och därefter sätta ett transaktionspris som fördelas till respektive prestationsåtagande. En intäkt ska därefter redovisas när respektive prestationsåtagande fullgörs. Standarden är också tillämplig för investeringskontrakt för de delar som bedöms utgöra en tjänst. Standarden har inte haft någon finansiell effekt vid övergången.

Inkomstskatter

Inkomstskattesatserna kommer att sänkas till 21,4 % år 2019 och 20,6 % fr.o.m. år 2021. Skandia ABs uppskjutna skatter är omräknade enligt dessa skattesatser beroende på när skatten bedöms bli betalbar.

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar från 2018 inte har haft någon väsentlig påverkan på Skandia ABs finansiella rapporter.

Förändrad presentation resultatanalys

Resultatanalysen för skadeförsäkringsrörelsen har utgått eftersom rörelsen endast omfattar en försäkringsklass, Sjuk och olycksfall, där både privat sjukvårds- och gruppförsäkring inbegrips.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2019 eller senare

IFRS 17 Försäkringskontrakt

IASB har publicerat en ny standard som behandlar redovisning av försäkringsavtal. Den kommer att ersätta IFRS 4 och ikraftträdandedatum har under hösten 2018 föreslagits att senareläggas med ett år till den 1 januari 2022. Definitionen av försäkringsavtal är i allt väsentligt densamma. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia AB åtar sig en betydande försäkringsrisk genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. En signifikant försäkringsrisk uppstår om den ersättning som betalas ut om händelsen inträffar väsentligt överstiger den ersättning som betalas ut om händelsen inte inträffar. Standarden förtydligar också när ett avtal måste eller inte får separeras i försäkringsdelar, investeringsdelar, tjänstekomponenter och inbäddade derivat.

De två områdena som innebär de största förändringarna jämfört med nuvarande redovisningsregler är att försäkringsavtal ska värderas till verkligt värde (likt värderingen som görs i Solvens 2) och att resultatet från dem redovisas på ett helt nytt sätt. Resultaträkningen kommer att bestå av ett försäkringsresultat, där intäkter redovisas i takt med att försäkringskyddet tillhandahålls, och ett finansresultat. Försäkringsåtagandet värderas enligt huvudmodellen ("Byggstems-metoden") som nuvärdet av alla förväntade kassaflöden samt en riskmarginal. Om nettot av detta är positivt uppstår en vinstmarginal. Vinstmarginalen intäktsförs under avtalets löptid enligt lämpligt intjäningsmönster. Avtal som initialt bedöms vara förlustkontrakt ska däremot redovisas direkt i resultaträkningen. För korta kontrakt finns en förenklad modell som beräknas likt den premiereservsmodell som används idag. Denna modell kan också användas för kontrakt där modellen förväntas vara en god approximation av huvudmodellen.

Finansinspektionen utreder nu hur en implementering av IFRS 17 ska ske både i juridisk person

och i koncernredovisningen i Sverige. På grund av osäkerheten kring tillämpningen i Sverige kan företagsledningen i dagsläget inte uttala sig om vilken effekt en implementering av IFRS 17 kommer att ha på Skandia ABs finansiella rapporter.

Övriga nya standarder och tolkningar

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna den period de tillämpas för första gången.

4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta redovisning måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden vilka anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balans- och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Tvister
- Uppskjuten skatt
- Förutbetalda anskaffningskostnader

Finansiella avtal respektive försäkringsavtal

Den redovisningsprincip som har den mest betydande effekten på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna är uppdelningen av kontrakt i försäkringskomponenter och finansiella komponenter, vilket beskrivs i avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och "unbundling". Orsaken till att Skandia AB valt att tillämpa denna så kallade "unbundlingmetod" är den ökade transparens den medför. Den tydliggör hur Skandia ABs intäkter och kostnader uppstår och hanterar fond- och depåförsäkringskontrakten på ett enhetligt sätt.

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal redovisade som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredo visas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna, se mer information i avsnitt 8 Investeringar som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal.

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader linjärt över den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat effekt.

Försäkringstekniska avsättningar

De viktigaste antagandena om framtiden, samt källor till osäkerhet, som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna som beskrivs i not 28 Ej intjänade premier och kvardröjande risker och i not 29 Avsättning för oreglerade skador. Dessa antaganden omfattar bland annat antaganden om diskonteringsränta, tillfrisknande, kostnader och inflation.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Uppskjuten skatt

I posten Uppskjuten skatt ingår förlustavdrag som bedöms kunna utnyttjas för att reducera kommande års skattepliktiga resultat. Se ytterligare information i avsnitt 16 Skatt.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader (DAC) genom att linjära avskrivningskurvor anpassas till förväntad andel återstående kontrakt under den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultatteffekt.

5. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Skandia ABs funktionella valuta är svenska kronor. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till SEK med balansdagens valutakurser. Icke-monetära poster i en utländsk valuta, som redovisas till historisk anskaffningskostnad, omräknas till transaktionsdagens valutakurs, medan icke-monetära poster i utländsk valuta som redovisas till verkligt värde, räknas om till valutakursen från den dagen det verkliga värdet fastställdes.

Valutakursdifferenser redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster respektive valutakursförluster.

6. Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal endera klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. Avtal som överför en betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkringsavtal och redovisas i enlighet med IFRS 4. Avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget klassificeras som ett finansiellt avtal och redovisas som ett finansiellt instrument i enlighet med IFRS 9 Finansiella instrument. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns enligt IFRS en möjlighet att tillämpa ”unbundling”, vilket innebär att avtalet delas upp i en försäkringskomponent och en finansiell komponent i redovisningen. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia AB åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Finansiella avtal är finansiella instrument som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget.

Vad gäller Skandia ABs fond- och depåförsäkringar (det senare klassificeras som traditionella livförsäkringar) är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB dessa avtal och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. Försäkringskomponenten klassificeras som ett försäkrings-

avtal och redovisas enligt stycket om Försäkringsavtal nedan. Den finansiella komponenten, behandlas enligt de principer som gäller finansiella avtal. För de uppdelade avtalen, det vill säga de unbundlade avtalen, fördelas avgifter och kostnader som uppstår ur avtalet mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligt mellan komponenterna.

Försäkringsavtal

Som försäkringsavtal redovisas avtal inom skadeförsäkringsverksamheten (grupp- och privatvårdsförsäkring) och den uppdelade (unbundlade) försäkringskomponenten av fond- och depåförsäkringsavtal (premiebefrielseförsäkring).

Värdering

Skandia AB gör en avsättning för förväntade framtida krav som uppstått men ännu inte utbetalats. Avsättningen görs enligt det interna regelverket för reservsättning som är beslutad av Skandia ABs styrelse. Vid långfristiga åtaganden, till exempel i avsättningen för sjukförsäkringsverksamhet, diskonteras skulden i enlighet med myndighetsföreskrifter om hur diskontering får göras. För kortfristiga åtaganden sker, i enlighet med myndighetsföreskrifter, ingen diskontering. Avsättningen redovisas i balansräkningen som Oreglerade skador.

För avtal där försäkringsriskpremierna under en period är avsedda att täcka försäkringsersättningar under denna period, redovisas den andel av premierna som relaterar till risker som ännu inte förfallit på balansdagen som ej intjänade premier. Skillnaden mellan förväntat framtida premiebehov och uttagen riskkostnad sätts upp som nivå tillägg och redovisas som kvardröjande risker.

Förlustprövning

På varje bokslutsdag utför Skandia AB en förlustprövning av förbindelser på sina försäkringsavsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Då detta test utförs används de mest sannolika utfallen av beräknade framtida avtalade kassaflöden, samt skaderegleringskostnader och administrativa utgifter. Dessa kassaflöden diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde. Eventuella underskott redovisas direkt i resultaträkningen.

Intäktsredovisning

Premier för försäkringsavtal redovisas som premieinkomst i resultaträkningen när de förfaller till betalning. För avtal där försäkringsriskpremierna under en period förväntas täcka periodens försäkringsersättningar, redovisas dessa premier som intäkt proportionellt under denna period.

Kostnadsredovisning

Kostnader för försäkringsavtal redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner och andra rörliga anskaffningskostnader som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa kan aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Principerna för att periodisera anskaffningskostnader för försäkringsavtal är desamma som principerna för att periodisera anskaffningskostnader för finansiella avtal. Skandia AB har sedan 2014 slutat aktivera anskaffningskostnader relaterade till försäkringsavtal eftersom kostnaderna uppgår till oväsentliga belopp.

Förändring av avsättningar för försäkringsavtal redovisas under kostnader i resultaträkningen. Utbetalda försäkringsersättningar redovisas som en kostnad vid betalning. I posten utbetalda

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

försäkringsersättningar ingår även skadeförebyggande kostnader inom ramen för risk- och hälsakonceptet.

Finansiella avtal

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fond- och depåförsäkringar.

Värdering

Finansiella avtal är finansiella förbindelser vars verkliga värde är beroende av de underliggande finansiella tillgångarnas verkliga värde. De klassificeras vid avtalets startpunkt som finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Värderingstekniker används för att fastställa verkligt värde vid avtalets början och på varje rapporteringsdag. Bolagets huvudsakliga värderingstekniker inbegriper alla faktorer som marknadsaktörer kan tänkas använda och baseras på observerbara marknadsuppgifter. Det verkliga värdet på finansiella skulder fastställs med hjälp av de aktuella värden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de värdepapper till vilka de finansiella skulderna är länkade.

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp.

Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än de förväntade framtida rörliga kostnaderna, måste en avsättning för förluster för denna portfölj göras.

De finansiella avtalen redovisas på skuldsidan under rubrikerna Villkorad återbäring (depåförsäkringsåtaganden) respektive Fondförsäkringsåtaganden.

Intäktsredovisning

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag, och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att Skandia AB tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavare av finansiella avtal. Intäkten redovisas i resultaträkningen som Intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter.

Kostnadsredovisning

Anskaffningskostnader som direkt kan hänföras till tecknandet av nya finansiella avtal periodiseras. I Skandia ABs fall är dessa kostnader främst försäljningsprovisioner. Förutbetalda anskaffningskostnader resultatförs då Skandia AB redovisar motsvarande intäkt, vilket innebär att de följer samma mönster som tillhandahållandet av tjänsten. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras med en förväntad annullations- eller dödsfallsfrekvens. Tillgången prövas för nedskrivningsbehov varje redovisningsperiod för att säkerställa att avtalens förväntade framtida ekonomiska förmåner överstiger det redovisade värdet. Alla andra kostnader redovisas under den redovisningsperiod de inträffar.

7. Dotterbolag och intresseföretag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Skandia AB. Bestämmande inflytande föreligger när ett företag är exponerat för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i ett investeringsobjekt och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över investeringsobjektet.

Intresseföretag är de företag i vilka Skandia AB har ett betydande inflytande över finansiella och operativa strategier, men där något bestämmande inflytande inte föreligger, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet.

Aktier i dessa kategorier av företag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen.

8. Fond- och depåförsäkringsavtal

Dessa tillgångar består av placeringsstillgångar för vilka fond- och depåförsäkringstagarna bär placeringsrisken och redovisas på raderna Fondförsäkringstillgångar respektive Tillgångar för villkorad återbäring (depåförsäkringsavtal) i balansräkningen. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde i enlighet med kraven i ÅRFL 4 kapitlet 2 § punkt 14. Tillgångarna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin ”Obligatorisk” och redovisas till verkligt värde, med eventuell vinst eller förlust redovisad i resultaträkningen.

Förändringar i värdet på fond- och depåförsäkringstillgångar och motsvarande förändring i försäkringsåtaganden netto redovisas i resultaträkningen. Substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna. Därför anser Skandia AB att en netto redovisning underlättar för försäkringstagarna och andra intressenter att förstå transaktionerna och bedöma företagens resultat samt framtida kassaflöde.

Åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal

Försäkringstagarnas insättningar investeras i värdepapper valda av försäkringstagaren, och ett åtagande gentemot försäkringstagaren redovisas som en skuld. Skuldens storlek står i direkt förhållande till tillgångens värdeutveckling och summan av premier som betalats in samt utbetalningar som gjorts. Skulderna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin ”Som bestämts tillhöra kategorin”.

9. Andra finansiella instrument

Andra finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och obligationer, derivat samt kassa och bank. Bland skulder återfinns leverantörsskulder och derivat.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument utom avseende finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån dess affärsmodell och huruvida kassaflödena endast utgör betalning för kapitalbelopp och ränta. Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde.

Finansiella instrument värderas löpande utifrån aktuell typ av tillgång eller skuld, se nedan. Realiserade vinster och förluster beräknas som skillnaden mellan bokfört värde och försäljningspris. Köp och försäljning av värdepapper och valutor redovisas per affärsdagen, det vill säga dagen då transaktionen utfördes. Fordran på/skuld till motparten redovisas netto mellan affärsdagen och likviddagen under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder om clearing sker via ett clearinginstitut. Om så inte är fallet redovisas posterna brutto under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder. Värdering av respektive tillgångsslag beskrivs nedan. Tillgångar värderas till köpkurs och skulder till säljkurs.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Kundfordringar

Kundfordringars förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Obligationer, aktier och derivat

Obligationer, aktier och derivat klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen. Med verkligt värde avses försäljningsvärde på balansdagen utan avdrag för förväntade försäljningskostnader. För aktier och obligationer noterade på en auktoriserad fondbörs eller aktiemarknad är försäljningsvärdet normalt köpkurs på balansdagen. Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde i underkategorin ”Som bestämts tillhöra kategorin” medan aktier klassificeras som ”Obligatorisk”. Alla värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Derivat värderas individuellt och redovisas till verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin ”Obligatorisk”. Om värdet på derivatet är positivt redovisas det som en tillgång och om värdet är negativt som skuld. Verkligt värde på valutoptioner beräknas med hjälp av Black and Scholesmodellen och på räntederivat genom diskontering av framtida kassaflöden. Verkligt värde för valutaterminer erhålls från officiella marknadsnoteringar.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare, tillgodohavanden i Skandia Livs cashpool för SEK, samt kortfristiga placeringar med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre.

Andra finansiella skulder

Leverantörsskulder och andra kortfristiga skulder med kort löptid redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

10. Nedskrivning av tillgångar

För tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen granskas det redovisade värdet vid varje balansdag, för att bedöma om det föreligger indikation på värdeminskning. Om sådan indikation finns, fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt, som speglar aktuella marknadsvärderingar av tidsjusterat penningvärde och de specifika riskerna för tillgången för vilken förväntade framtida kassaflöden ännu ej justerats.

En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, om en nedskrivning aldrig gjorts. Tillgångar som undantas från denna princip är dels finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen, se avsnitt 9 Andra finansiella instrument, och dels uppskjutna skattefordringar, se avsnitt 16 Skatt.

11. Eget kapital

Bundet eget kapital utgörs av aktiekapital och reservfond. Övrigt eget kapital klassificeras som fritt eget kapital.

12. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)

Beräkning av samtliga försäkringstekniska avsättningar följer både de externa lagkrav och interna instruktioner som ställs på dessa beräkningar.

Avsättningarna för premiebefrielseförsäkring är beräknade med hjälp av en diskonteringsränta som definieras i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8 om val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. De antaganden, förutom räntan och ett antagande om värdesäkring av försäkrade förmåner, som används i beräkningen är en avvecklingsfunktion (som beskriver sannolikheten att en försäkrad kvarstår som premiebefriad) som är skattad på grundval av tidigare erfarenhet av denna affär. Avsättningsberäkningen följer vedertagna formler och svensk praxis.

De försäkringstekniska avsättningarna för gruppolycksfall och sjukvårdsförsäkringar är beräknade med hjälp av så kallade triangelschematekniker (chain-ladder). Dessa metoder följer accepterad praxis inom skadeförsäkring sedan lång tid, och rekommenderas av aktuarieföreningar generellt både i Europa och USA. Ingen diskontering av dessa reserver görs på grund av skadeutbetalningarnas korta medelduration.

De osäkerheter som finns i uppskattningarna är hanterade med försiktighet i överensstämmelse med god redovisningssed. IBNR-avsättningarna avser inträffade men ännu inte rapporterade skador. Erfarenhetsmässigt vet man att många skador har en eftersläpning i anmälningarna.

IBNR-beräkningen görs med hjälp av olika varianter av så kallade triangelschematekniker av antal anmälda skador, hittills utbetald ersättning med mera. Utifrån historisk data uppskattas ett framtida utbetalningsmönster varefter reserven bestäms under antagandet att de okända skadorna har samma medelskadekostnad som de kända.

De försäkringstekniska avsättningarna för ej intjänade premier kan vara av följande två typer: ”Äkta” ej intjänad premie - I de fall riskpremier betalas till försäkringsbolaget långt före förfall ska en premieperiodisering göras, det vill säga en avsättning görs för överskjutande belopp och löses upp i den period som premien förfaller.

Avsättning för kvardröjande risker - För försäkringsavtal med otillräcklig riskpremie jämfört med premiebehovet görs en försäkringsteknisk avsättning för kvardröjande risker, ett så kallat nivåstillägg. Avsättningen löses upp i takt med att premien förfaller.

13. Andra avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när bolaget har en förpliktelse på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera förpliktelsen och att beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

14. Pensioner för egen personal

Skandia ABs pensionsförmåner säkras genom försäkringslösningar vilka består av både avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner vilka redovisas som kostnad i resultaträkningen för den period som kostnaden avser. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. I sådant

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Med förmånsbestämd pension avses att den anställda garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Reglerna om redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda" tillämpas dock inte i Skandia AB. Anledningen är att tillämpning av reglerna enligt Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Skandia AB redovisar förmånsbestämda pensioner i enlighet med reglerna i Tryggandelagen och Rådet för finansiell rapportering där det framgår att reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner inte behöver tillämpas i juridisk person utan istället kan förenklingsregeln tillämpas. För Skandia AB innebär det att förmånsbestämda planer redovisas som avgiftsbestämda.

15. Obeskattade reserver

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver. I Skandia AB består obeskattade reserver av en utjämningsfond som byggdes upp av vinster fram till år 1990 i den dåvarande skadeförsäkringsrörelsen.

16. Skatt

Avkastningsskatt

Försäkringsverksamheten är med vissa undantag (grupp- och privatvårdsförsäkring samt premiebefrielseförsäkring) föremål för avkastningsskatt och inte inkomstskatt. Avkastningsskatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Skattesatsen är 15 procent för pensionsförsäkringar och 30 procent för kapitalförsäkringar. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad. Den gottgörelse för denna kostnad som dras från de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

Inkomstskatt

Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år med tillämpning av balansdagens skattesatser. Aktuell skatt avser även justering av skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som redovisas direkt mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatten mot Eget kapital eller Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar relaterade till skattemässiga underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar i framtiden.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjutna skatteskulder eller fordringar diskonteras inte.

Aktuell skatt utgår med 22 procent under räkenskapsåret 2018. Med anledning av att inkomstskattesatserna kommer att sänkas till 21,4 % år 2019 och därefter till 20,6 % fr.o.m. år 2021 har den uppskjutna skatten beräknats utifrån den skattesats som blir aktuell beroende på när skatten bedöms bli betalbar för respektive berörd post.

17. Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot Eget kapital hos mottagaren och aktiveras i Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat.

18. Intäktsredovisning

Skandia ABs redovisningsprinciper för intäkter och kostnader från försäkringsavtal och finansiella avtal redovisas i avsnitt 6.

Intäkter utgörs av det verkliga värdet av ersättningar som erhållits eller fordras för tjänster som tillhandahållits i den ordinarie affärsverksamheten. Ränteintäkter periodiseras över tiden, baserat på det utestående kapitalbeloppet och den tillämpliga effektiva räntesatsen, vilket är den räntesats som exakt diskonterar de uppskattade framtida inbetalningarna under den finansiella tillgångens förväntade löptid till den finansiella tillgångens redovisade värde. För instrument som redovisas till verkligt värde redovisas mellanskillnaden mellan det (teoretiska) upplupna anskaffningsvärdet och det aktuella verkliga värdet som en orealiserad värdeförändring. Utdelning från investeringar redovisas när aktieägarnas rätt att erhålla betalning har fastställts.

19. Kapitalavkastning

Intäkter och kostnader på placeringstillgångar som hänger samman med skadeförsäkringsrörelse redovisas i resultaträkningen under den icke-tekniska redovisningen. Från kapitalförvaltningens resultat förs kapitalavkastning inom skadeförsäkringsrörelsen över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden. Sådan överföring sker inte vid negativ ränta.

För fond- och depåförsäkringsrörelsen redovisas kapitalavkastning på sådana placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken under den tekniska redovisningen av livförsäkringsrörelsen medan kapitalavkastning för egen räkning redovisas i den icke-tekniska redovisningen, för mer information se avsnitt 8 Fond- och depåförsäkringsavtal.

20. Eventualförpliktelser

Under eventualförpliktelser upptas förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att ett utflöde kommer att krävas eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

21. Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys, tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till Skandia ABs verksamhet. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och fördelas på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. I kassaflödet från den löpande verksamheten har en nettoredovisning skett av förändringar av försäkringstekniska avsättningar och därtill hörande placeringstillgångar. En nettoredovisning visar bättre de kassaflöden som tillfaller Skandia AB.

Investeringar i placeringstillgångar som används i rörelsen är en integrerad del av verksamheten då inflöden i försäkringsverksamhet till stor del måste placeras enligt rörelsereglerna och redovisas således under den löpande verksamheten.

Förändringar i placeringar i dotterbolag och intresseföretag redovisas inom investeringsverksamheten.

I den finansiella verksamheten redovisas utdelning lämnad till moderbolaget. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår även medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare samt tillgodohavande i moderbolaget Skandia Livs cashpool för SEK. Kortfristiga placeringar, med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre, ingår också i likvida medel.

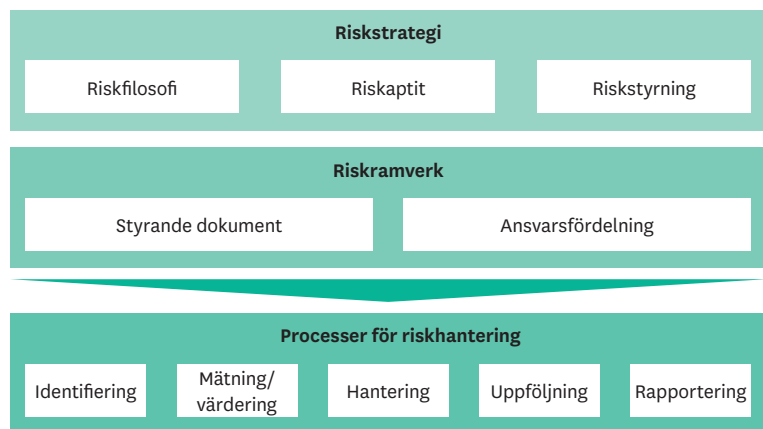
2. Risker och riskhantering

1 Inledning

I Skandia AB bedrivs livförsäkringsverksamhet i form av fond- och depåförsäkring samt tilläggsförsäkring som premiebefrielseförsäkring och skadeförsäkringsverksamhet i form av privatvård och olycksfallsförsäkring. Verksamheten ger upphov till ett spektrum av risker som potentiellt kan påverka rörelseresultatet, den ekonomiska ställningen och/eller framtida intäkter kopplade till avgiftsstruktur i nuvarande försäkringsbestånd. Vissa av dessa risker är naturliga följder av Skandia ABs affärsstrategi och begränsas inte till något visst affärssegment. Andra risker, såsom försäkringsrisker, är däremot segmentspecifika. Därutöver förekommer risker som är hänförliga till människor, processer och system samt externa händelser, så kallade operativa risker. Riskerna i verksamheten elimineras, begränsas eller accepteras. Oavsett vilken strategi som gäller vid hantering av risker är det av yttersta vikt att alla risker i verksamheten hanteras och kontrolleras på ett effektivt sätt.

En viktig uppgift för Skandia AB är att bestämma vilka risker och hur mycket av dessa risker som kan accepteras i strävan att öka värdet för kunder och ägare. Riskerna innebär både möjligheter att öka detta värde och minska värdet.

Riskhanteringssystem

Legalt kapitalkrav

Solvens 2 tillämpas på hela verksamheten i Skandia AB. Genom lagstiftningen sätts en restriktion för den samlade risk som Skandia AB kan ta i sin dagliga verksamhet, genom att sätta en lägsta nivå på kapital, i form av kapitalbas, som ett försäkringsbolag behöver hålla för att täcka sina risker. Den totala risknivån mäts i form av så kallade kapitalkrav. Skandia AB beräknar kapitalkravet med den så kallade standardformeln som är en Value-at-Risk-modell med ett års riskhorisont och konfidensnivån 99,5 %. Konfidensnivån betyder att Skandia AB med 99,5 % säkerhet är solvent under den närmsta ettårsperioden. Skandia AB uppfyllde per den 31 december 2018 det legala kapitalkravet.

Internt kapitalkrav

I den interna styrningen använder Skandia en intern kapitalmodell som mäter storleken på Skandias risktagande i form av ett internt kapitalkrav. Skandia AB får kvartalsvis ett nytt riskmandat från moderbolagets Asset-Liability Management-kommitté (ALM-kommitté). Riskmandatet ska täcka bolagets kapitalkrav baserat på standardformeln enligt Solvens 2. Syftet med det utdelade riskmandatet är att Skandia ska ha kontroll över Skandiagruppens samlade risker vid var tidpunkt. Skandia ABs risk låg inom det tilldelade riskmandatet den 31 december 2018.

2 System för riskhantering

Skandia ABs system för riskhantering sammanfattas i bilden till vänster. De olika delarna i systemet förklaras närmare i det följande.

Riskstrategi

Skandia ABs riskstrategi omfattar begreppen riskfilosofi, riskaptit samt riskstyrning. Riskfilosofin anger Skandia ABs inställning till risk och risktagande och består av ett antal principer som styr bolagets risktagande.

För att säkerställa att Skandia AB följer de principer som anges av riskfilosofin, behöver bolaget en riskaptit som begränsar risktagandet. Riskaptiten uttrycks genom riskaptitmått samt limiter för dessa. Vid eventuell överträdelse av beslutade limiter har Skandia AB åtgärds- eller kontinuitetsplaner för att återigen komma inom önskade nivåer för riskaptiten.

Inom de ramar som ges av riskaptitramverket ska Skandia AB kontinuerligt fatta de affärsmässiga beslut som får mest positiv inverkan på värdet. Det kräver en avvägning mellan värdeskapande möjligheter och ökat risktagande, samt en avvägning mellan olika typer av risktagande. Detta möjliggörs genom en aktiv och framåtblickande riskstyrning som ger vägledning vid beslut kring risktagande inom de begränsningar som ges av riskaptiten.

Riskstrategin ska överensstämma med Skandia ABs affärsstrategi och ses över vid ändrade

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

interna och eller externa förutsättningar som signifikant påverkar eller kan komma att påverka Skandia ABs riskbild såsom uppdatering av affärsstrategin.

Riskramverk

Riskstrategin konkretiseras genom Skandia ABs riskramverk. Detta omfattar styrande dokument i form av policyer, instruktioner och riktlinjer samt Skandia ABs ansvarsfördelning för riskhantering. Skandia AB har en struktur för styrande dokument som säkerställer och reglerar styrningen av respektive riskkategori. Eftersom Skandia ABs olika risker skiljer sig till sin natur är styrdokumenterna anpassade till respektive riskkategori.

Ansvarsfördelning

Skandia ABs styrelse har det yttersta ansvaret för Skandia ABs risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen fastställer riktlinjer till vd avseende riskhantering, riskkontroll och rapportering med mera genom utfärdande av policyer. Styrelsen fastställer också Skandia ABs förhållningssätt till riskhantering genom att besluta om bolagets riskstrategi och limiter för riskaptit. Styrelsen är således den yttersta ägaren av Skandia ABs riskhanteringssystem och ska se till att Skandia AB har en god intern kontroll. Risk- och revisionsfrågor hanteras vid bolagets styrelsemöten.

Skandia ABs vd har med stöd av ledningsgruppen det övergripande ansvaret för hanteringen av de risker som bolaget utsätts för. Vd ansvarar för att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa hanteringen av Skandia ABs risker. Vd har även, genom sin organisation och ansvarsfördelning, fördelat det operativa ansvaret för riskhantering till sina medarbetare. Den övergripande riskhanteringen och kontrollen sker under vds ledning. För att underlätta vds arbete finns två vd-kommittéer inrättade: Riskkommitté samt Asset & Liability Committee (ALCO).

Riskhanteringsfunktionen är ansvarig för att utveckla och övervaka riskhanteringssystemet, vilket bland annat omfattar övergripande kontroll och rapportering av Skandia ABs och dotterbolagens risker. Riskhanteringsfunktionens ansvar och uppdrag beskrivs i en av styrelsen beslutad policy. Riskhanteringsfunktionen leds av en riskchef. Riskchefen ska regelbundet ge en oberoende och samlad bild av Skandia ABs och dotterbolagens väsentliga risker till vd, ledning och styrelse. I funktionens ansvar ingår att på en övergripande nivå utvärdera att riskhanteringssystemet på ett ändamålsenligt sätt bidrar till att uppnå Skandia ABs mål, såväl kortsiktiga som långsiktiga.

Riskhanteringsprocesser

Löpande riskhantering

Den löpande riskhanteringen sker enligt processer som omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Generellt gäller att processerna ska vara

effektiva i att säkerställa att Skandia AB verkar i linje med sin risk- och affärsstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen. Skandia AB tillämpar följande definitioner av de väsentliga riskerna enligt tabellen nedan.

Riskkategori	Definition och förklaring
Livförsäkringsrisk	<i>Risker som uppstår i och med att försäkra individers liv.</i> Livförsäkringsrisk är risk för förluster till följd av att verkligt utfall avviker från förväntat, exempelvis avseende livslängd och dödlighet. Livförsäkringsrisk kan delas upp i långlevnadsrisk, dödlighetsrisk, katastrofrisk (inom livförsäkring), driftskostnadsrisk och kundbeteenderisk.
Sjukförsäkringsrisk och skadeförsäkringsrisk	<i>Risker som uppstår i och med att försäkra individers hälsa.</i> Sjukförsäkringsrisk är risk för förlust på grund av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar till följd av ökat insjuknande, permanent minskat tillfrisknande samt högre sjuklighetsgrad hos redan sjuka. Skadeförsäkringsrisk är risk för förlust på grund av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar till följd av variation av tidpunkt, frekvens och svårighetsgrad för skador. Det finns även en katastrofrisk inom sjukförsäkring- och skadeförsäkringsrisk till följd av risken för bland annat massolycksfall, koncentration och pandemi.
Marknadsrisk	Risken för förlust till följd av att värderingen av bolagets finansiella tillgångar minskar eller att värderingen av Skandia ABs försäkringstekniska avsättningar ökar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna.
Kreditrisk	Risken för förlust till följd av att en kredittagare fallerar, inte fullgör sina förpliktelser. Kreditrisk kan delas upp i emittentrisk, motpartsrisk och koncentrationsrisk.
Likviditetsrisk	Risken för att bolaget vid förfalldatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader. Särskilt relevant för denna risk är oväntade kassaflöden.
Operativ risk	Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar även legal risk samt compliancerisk, det vill säga risk för bristande efterlevnad av externa och interna regelverk.
Affärsrisk	Affärsrisk är risken för att bolagets värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för kostnader, volymer och marginaler etc.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Kapitalplanering och egen risk- och solvensanalys

För att säkerställa att Skandia AB har tillräckligt mycket kapital för att täcka sina risker på lång sikt tar Skandia AB varje år fram en kapitalplan. Kapitalplanen är en framåtblickande analys av kapitaltäckningen, det vill säga att kapitalbasen är större än kapitalkravet. Analysen har ett femårigt perspektiv, utgår från rådande affärsplan samt omfattar såväl legala som interna kapitalkrav. I analysen undersöks hur kapitaltäckningen förväntas utvecklas samt vad påverkan skulle bli av olika stressscenarion. Scenarioanalysen visar på en god finansiell ställning och att Skandia AB klarar kapitaltäckningen i samtliga utvalda stressscenarion.

Skandia AB genomför även, minst årligen, en egen risk- och solvensanalys ("ERSA"). ERSA syftar till att säkerställa att Skandia ABs solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav som ställs i Skandia ABs riskkaptit. Genom ERSA bedömer Skandia AB kapitalbehovet på kort och medellång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Vidare omfattar ERSA en bedömning av Skandia ABs kontinuerliga efterlevnad av bestämmelserna om solvens- och minimikapitalkraven och efterlevnad av bolagets försäkringstekniska avsättningar. Den sammantagna bedömningen i ERSA är att Skandia AB i dagsläget är tillräckligt kapitaliserat och har en god kapitalposition.

3. Riskhantering per riskkategori

I det följande beskrivs Skandia ABs löpande hantering per riskkategori.

Livförsäkringsrisk

Skandia ABs livförsäkringsrisker kommer från försäkringsåtaganden i form av fond- och depåförsäkring.

Långlevnadsrisk, dödlighetsrisk och katastrofrisk avseende livförsäkring

Långlevnadsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent minskad dödlighet medan dödlighetsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent ökad dödlighet. Katastrofrisk avseende livförsäkring handlar om risken för oförväntad förlust till följd av ökad dödlighet som beror på extrema eller exceptionella händelser såsom exempelvis pandemi.

Livslängden i Sverige har historiskt ökat successivt över tid och denna utveckling förväntas fortsätta. I livslängdsantagandena för beräkning av framtida vinster ingår därför en förväntad ökning av livslängden. Hur väl antagandena stämmer överens med verkligheten kontrolleras genom regelbundna dödlighetsundersökningar av det egna beståndet mot nationell statistik, där slutsatserna används för att justera prissättning samt för att uppdatera antaganden vid beräkning av framtida vinster. När dödsfall inträffat har försäkringsfallet som regel slutreglerats inom en eller ett par månader från dödsfallet.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisk avser risken för förlust till följd av permanent högre kostnader. Administrativa driftskostnader följs kontinuerligt upp av verksamheten. Analyserna används sedan som utgångspunkt för analys och bedömning av framtida driftskostnader för att ta fram relevanta driftkostnadsantaganden för beräkning av framtida vinster.

Kundbeteenderisk

I de flesta försäkringsavtal har kunden olika möjligheter att ändra sin försäkring eller avsluta den före avtalstidens utgång. En ändring kan till exempel vara att lägga till ett efterlevandeskydd eller ändra utbetalningstiden. Annullering av försäkringen görs genom att återköpa (kapitalförsäkring) eller flytta (pensions- eller tjänstepensionsförsäkring) sin försäkring. Ändringen eller avslutet görs på kundens initiativ, en så kallad kundoption. Risken med dessa optioner är att kunden väljer att göra de ändringar som är till fördel – ökar värdet – för kunden och därmed till nackdel för Skandia AB i form av uteblivna intäkter. Skandia AB hanterar dessa risker genom att sätta upp regelverk för till exempel ändringar så att en värdering av försäkringen efter ändringen är lika med försäkringens värde före ändringen. Ofta ingår att kräva någon form av hälsoprövning. Vid annulation kan det i vissa fall tas ut avgifter för täckande av kostnader i samband med annulation.

Sjukförsäkringsrisk

Premiebefrielseförsäkring ger en ekonomisk ersättning (premieinbetalning) beroende på enskilda personers hälsa. Avtalen tecknas med företagskunder i samband med tjänstepensions-sparande.

Hantering av Skandia ABs sjukförsäkringsrisk sker gemensamt med moderbolaget Skandia Liv, eftersom bolagen har en gemensam plattform (TjänstePension i Skandia), vilket medför att kundbasen delvis är gemensam. Moderbolaget arbetar aktivt med hälsa i ett program som heter "hälsokedjan", vilket syftar till att förebygga ohälsa samt förkorta sjukfrånvaro. Försäkrings-tagare (företag) uppmanas att göra ett bra hälsoarbete för sina anställda genom belöningar i form av lägre premier baserat på hälsoneyckeltal. Ersättning vid sjukdom har ett beroende till varje lands statliga sjukförsäkringssystem, samt att sjukligheten ändras sig över tid. Skandia AB genomför kontinuerliga analyser över insjuknade och tillfrisknade personer som är försäkrade, för att kunna ta hänsyn till relevanta antagande vid premiesättning och beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Det görs en riskbedömning vid tecknande av försäkring för enstaka individer vilket minskar moturvalsrisken.

För premiebefrielseskadorna, som regleras med periodisk utbetalning under hela den tid som sjukfallet pågår, är osäkerheten till en början stor om skadans exakta storlek. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar baseras på erfarenhetsmässigt bestämda antaganden och en ny individuell beräkning för varje skada görs kvartalsvis. Efter cirka två års sjukdomstid förbättras prediktionssäkerheten för en skadas återstående tid.

Skadeförsäkringsrisk

Skadeförsäkringsrisker finns för privatvårdsförsäkring och gruppolycksfallsförsäkring. Skandia AB är en stor aktör avseende privatvårdsförsäkring på den svenska marknaden. Skadefall följs upp och resultatet används för att förbättra prissättning och antagande för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

För privatvård är den genomsnittliga utbetalningstiden kort medan det för olycksfallsförsäkring kan ta längre tid innan en skadas omfattning är fullständigt känd. I båda fallen baseras beräkning av försäkringstekniska avsättningar på dels tidigare års utbetalningsmönster och dels kända förändringar i försäkringsprodukt, försäkrat bestånd och omvärldsfaktorer.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Matchningsrisk

Bolagets matchningsrisk analyseras i ALCO som även ansvarar för den tillgångsportfölj som används för att durationsmatcha de försäkringstekniska avsättningarna för premiebefrielse-, privatvårds- och gruppolycksfallförsäkring. Durationen redovisas i tabell nedan.

Skadereservernas duration i MSEK

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Privatvård	265	247	72	584
Gruppolycksfall	154	245	130	529
Premiebefrielseförsäkring	43	114	138	295
Totalt	462	606	340	1 408

Marknadsrisk

Skandia ABs direkta exponering för marknadsrisk på egna investeringar och försäkringstekniska avsättningar för privatförsäkring, gruppolycksfall samt premiebefrielseförsäkring är begränsad. Marknadsrisken som uppkommer i detta sammanhang berör ränterisk. När det gäller ränterisk relaterad till försäkringstekniska avsättningar har den sin grund i de räntor som används vid diskontering av kassaflödena till nuvärde. Då skulderna är matchade med räntebärande tillgångar begränsas ränterisken.

Hantering av egna investeringar regleras av Skandia ABs interna styrdokument. Uppföljning av förmånsregister, utfall och risk hanteras i Skandia ABs ALCO. Uppföljning inklusive känslighetsanalyser, tas fram och rapporteras löpande. Sammantaget präglas Skandia ABs investeringsstrategi av låg riskaptit och risktolerans, varför kapitalet placeras försiktigt och med hänsyn tagen till durationen i försäkringstekniska avsättningar.

Därutöver är Skandia AB indirekt exponerat för marknadsrisk då framtida intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Exempelvis påverkas värdet av fonder och depåer av både aktiemarknadens utveckling och ränterörelser. Det finns därför både aktiekursrisker och ränterisker vilka påverkar Skandia ABs resultat. Skandia AB säkrar inte dessa risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Skandia AB är också exponerat för marknadsrisk vid köp och försäljningar av fondandelar eller andra finansiella instrument som sker till följd av försäkringstagares handel. Den valutakursrisk som detta medför valutasäkras. Marknadsrisk i form av optioner förekommer i vissa försäkringskontrakt men i liten utsträckning. På grund av inriktningen av Skandia ABs verksamhet är dessa risker av liten betydelse för aktieägaren. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Kreditrisk

Skandia ABs exponering mot kreditrisk omfattar huvudsakligen exponering mot emittenter och motparter med hög kreditvärdighet varvid den sammantagna kreditrisken är låg. Emittentrisk är förknippad med direkta innehav i räntebärande värdepapper och definieras som risken för att en emittent av ett värdepapper inte kan betala kuponger eller nominellt belopp. Motpartsrisk är risken för förlust till följd av att en finansiell motpart inte kan fullgöra sina åtaganden i finansiella kontrakt.

Skandia AB exponeras för kreditrisk bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Kreditrisken styrs övergripande av en separat policy för styrning och kontroll av dessa risker.

När det gäller investeringar tillämpar Skandia AB en aktsam placeringsstrategi med restriktioner vad gäller koncentration, duration (löptid) och kreditvärdighet. Den övergripande styrningen och hanteringen av investeringar i placeringstillgångar regleras i en separat investeringspolicy.

Skandia AB exponeras för följande kreditrisker:

Kreditriskeponering^{1) 2) 3)}	2018	2017
Andra finansiella placeringstillgångar		
Obligationer, kreditvärdighet AAA	606	707
Obligationer, kreditvärdighet AA	669	465
Obligationer, kreditvärdighet A	798	646
Obligationer, kreditvärdighet BBB	75	—
Obligationer, utan kreditbetyg ⁴⁾	281	286
	2 429	2 104
Banker		
Motpart med kreditvärdighet A+	741	895
Motpart med kreditvärdighet AA-	24	1 087
Motpart med kreditvärdighet A	81	—
	846	1 982
Totalt	3 275	4 086

¹⁾ Kreditexponeringen anges som bokfört värde efter reservering för osäkra fordringar.

²⁾ Inga ställda säkerheter finns.

³⁾ I samband med bokslut görs sedvanlig kontroll av förfallna fordringar. Per 2018-12-31 uppgick förfallna fordringar inte till något materiellt belopp.

⁴⁾ Avser investeringar i obligationer emitterade av svenska kommuner eller garanterade av den svenska staten.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Likviditetsrisk

I Skandia AB kan ett oväntat likviditetsbehov uppstå främst i samband med kundernas fondbyten inom fond- och depåförsäkring. Skandia ABs tillgängliga likviditet består av medel på konto, korta placeringar, tillgodohavande i Skandia Livs cashpool för SEK, räntebärande värdepapper med hög likviditet och korta fordringar på fondbolag som kan uppkomma vid kunders fondbyten. Styrning och kontroll av likviditetsrisk regleras i en separat likviditetsriskpolicy.

Skandia AB hanterar likviditetsrisken (1) genom att verksamheten har en likviditetsstrategi för den dagliga hanteringen av likviditet, (2) genom att bestämma och löpande övervaka likviditetslimiter (som omfattar minsta möjliga likviditetsbuffert och olika likviditetsmått) samt (3) genom en kontinuitetsplan för likviditetskriser. Skandia AB har utvecklat modeller för att hantera likviditetsrisker. Dessa modeller bygger på worst-case scenarios. Utfallet från dessa modeller följs upp regelbundet. Skandia ABs ALCO följer upp likviditeten och bevakar likviditetsriskerna löpande. På daglig basis hanteras likviditetsriskerna för försäkringsverksamheten av Skandiabankens Treasuryavdelning.

Följande tabell visar en förfallostruktur för finansiella åtaganden inom Skandia AB som är föremål för likviditetsrisker. Tabellen baseras på avtalade löptider.

Löptidsanalys 2018**Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringstekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker**

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	92 635	12 473	42 409	147 517
Försäkringstekniska avsättningar	740	606	340	1 686
Skulder avseende direkt försäkring	415	—	—	415
Övriga skulder	434	—	—	434
Totalt	94 224	13 079	42 749	150 052

Placeringstillgångar som ska täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2018

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	823	1 340	266	2 429

Löptidsanalys 2017**Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringstekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker**

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	101 075	13 495	47 381	161 951
Försäkringstekniska avsättningar	706	597	333	1 636
Skulder avseende direkt försäkring	356	—	—	356
Övriga skulder	422	—	—	422
Totalt	102 559	14 092	47 714	164 365

Placeringstillgångar som ska täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2017

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	512	1 078	369	1 959

*Fortsättning not 2. Risker och riskhantering***Operativ risk**

Operativa risker hanteras genom förebyggande och skadereducerande åtgärder. Skandia AB hanterar operativa risker dels genom olika former av förebyggande åtgärder och säkerhetsarrangemang, dels genom kontinuitetsplanering som syftar till att hantera för Skandia AB uppkomna eventuella negativa händelser på ett så effektivt sätt som möjligt. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster.

Styrelsen har beslutat om ett internt regelverk för operativ riskhantering. Regelverket omfattar Skandia ABs process för hantering och rapporteringen av risker och anger styrelsens risktolerans för operativa risker. Ansvar för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia AB. Till stöd för hanteringen har Skandia AB en så kallad självutvärderingsprocess samt en process för incidenthantering. I samband med Skandias affärsplaneringsprocess genomför varje enhet årligen en självutvärdering av operativa risker som därefter kvartalsvis uppdateras inför riskrapportering. Utvärderingen syftar till att identifiera och bedöma risker, samt att ta fram åtgärder för att hantera dessa. Alla medarbetare ska rapportera incidenter inom sin respektive verksamhet. Genom att registrera incidenter erhålls incident- och förlustdata vilken hjälper verksamheten att analysera och förstå riskerna bättre i syfte att minska operationella förluster. Alla incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas.

Affärsrisk

Hanteringen av affärsrisk görs i samband med Skandia ABs affärsplaneringsprocess. Metodik för identifiering och värdering av affärsrisker är i stort överensstämmande med den metodik som tillämpas för operativa risker. Affärsrisk är risken för att Skandia ABs värde reduceras på grund av exempelvis oförväntade förändringar av kostnader eller försäljningsvolym.

Strategiska risker

Strategiska risker uppkommer i samband med valsituationer och större förändringar (internt eller externt), till exempel genom felaktiga och missriktade affärsbeslut som påverkar Skandia AB på lång sikt. De strategiska riskerna hanteras inom processer som berör planeringsarbete gällande exempelvis affärer, strategier eller förändringar. Detta gör att hantering av de strategiska riskerna utgör en naturlig del utav Skandia ABs strategi- och affärsplaneringsprocess. Även om det finns vissa riskbegränsande åtgärder att tillgå, är det ofta svårt att helt undvika dessa risker, som är förenade med all affärsverksamhet.

4. Känslighetsanalys

Alla känsligheter (se nedan) representerar ett scenario som inträffar i början av året och som har en negativ påverkan på resultatet exklusive skatt i slutet av året. Stressnivåerna som applicerats är anpassade till Skandia ABs nuvarande affärsstrategi. Detta betyder att en förändring av de karakteristiska som kännetecknar Skandia ABs affärsstrategi och portfölj idag kan leda till att stressnivåerna som appliceras ändras.

Risktyp	Effekt på resultat exklusive skatt		Scenario
	2018	2017	
Sjukförsäkringsrisk	-7%	-6%	Sjukförsäkringsrisk beräknas som effekten av att insjuknandet ökar med 10 %.
Aktiemarknadsrisk	-11%	-12%	Aktiemarknadsrisken beräknas som effekten av ett kraftigt fall (10 %) på aktiemarknaden.
Kundbeteenderisk	-12%	-12%	Kundbeteenderisk beräknas som effekten av att 10 % av återköp- och flyttbart kapital försvinner.
Marknadsränterisk	-2%	-3%	Marknadsränterisken beräknas som effekten av ökade marknadsräntor (parallellskift 1 %).

3. Premieinkomst, skadeförsäkringsrörelsen

	2018	2017
Direkt försäkring i Sverige	1 133	987
	1 133	987

4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen förs kapitalavkastning över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden. För 2018 har en kalkylräntesats på 0,07 % använts.

	2018	2017
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	0	—
	0	—

5. Försäkringsersättningar, skadeförsäkringsrörelsen

	2018	2017
Utbetalda försäkringsersättningar	-689	-655
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-81	-5
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-17	-6
Driftskostnader för skadereglering	-51	-45
Skadeförebyggande åtgärder	-11	-12
	-849	-723

6. Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen

	2018	2017
Anskaffningskostnader	-81	-84
Administrationskostnader	-89	-96
	-170	-180

För fördelning av totala driftskostnader, se not 10.

7. Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen

	2018	2017
Periodisk premie i form av inbetalda premier	101	114
	101	114

Samtliga livförsäkringsavtal är tecknade i Sverige.

8. Övriga tekniska intäkter

	2018	2017
Volymbaserad kostnadsreduktion	1 272	1 297
Avkastningskatt ¹⁾	263	225
Övriga intäkter	17	71
	1 552	1 593

¹⁾ Avser avgiftsuttag för avkastningskatt som betalas för försäkringstagarnas räkning. Posten har omedelbar koppling till avkastningskattekostnaden som framgår av not 16 Skatt.

9. Utbetalda försäkringsersättningar, livförsäkringsrörelsen

	2018	2017
Dödsfall	-52	-51
Sjukfall	-43	-47
Skaderegleringskostnader	-5	-5
	-100	-103

10. Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen

	2018	2017
Anskaffningskostnader	-741	-824
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-239	-230
Administrationskostnader ¹⁾	-319	-349
Totalt driftskostnader i livförsäkringsrörelsen	-1 299	-1 403
Förvaltningskostnader placeringstillgångar ^{2) 3)}	-14	-14
Skaderegleringskostnader ^{2) 4)}	-56	-51
Driftskostnader i skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat ⁵⁾	-170	-180
Totalt driftskostnader	-1 539	-1 648
Samtliga driftskostnader per kostnadsslag		
Provisioner	-549	-639
Affärsdrivande tjänster	-356	-348
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	-198	-203
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-239	-230
IT-kostnader	-140	-131
Personalkostnader	-15	-29
Lokalkostnader	-37	-36
Övrigt	-5	-32
	-1 539	-1 648

¹⁾ I administrationskostnader ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Skade- och livförsäkringsrörelsen.

³⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

⁴⁾ Ingår i Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

⁵⁾ Se not 6, Driftkostnader skadeförsäkringsrörelsen.

Ersättning till revisionsföretag	2018	2017
Revisionsarvoden		
Deloitte	-3	-3
	-3	-3
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget		
Deloitte	—	0
	—	0
Övriga tjänster		
Deloitte	—	0
Totalt ersättning till revisionsföretag	-3	-3

11. Kapitalavkastning, intäkter

	2018	2017
Utdelning på aktier och andelar koncernföretag	90	2
Ränteintäkter obligationer och andra räntebärande värdepapper	11	14
Valutavinst netto	35	35
Realisationsvinst netto obligationer och andra räntebärande värdepapper	1	0
Övriga ränteintäkter	3	0
	140	51

12. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	2018	2017
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	—
	0	—

13. Kapitalavkastning, kostnader

	2018	2017
Räntekostnader	-7	-3
Nedskrivning dotterföretag	-90	—
Övriga finansiella kostnader	-1	-1
	-98	-4

14. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2018	2017
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-7	-9
	-7	-9

15. Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder

Tillgång och skuld värderad till verkligt värde
via resultaträkningen

	Obligatorisk		Som bestämts tillhöra kategorin		Upplupet anskaffningsvärde		Redovisat värde	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Aktier	0	0	0	2	—	—	0	2
Räntebärande värdepapper	—	—	5	5	—	—	5	5
Derivat	-4	4	—	—	—	—	-4	4
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	34	27	34	27
	-4	4	5	7	34	27	35	38

16. Skatt

	2018	2017
Årets skattekostnad		
Avkastningsskatt	-263	-225
Inkomstskatt	0	0
	-263	-225
Uppskjuten skatt	-466	-52
Skatt redovisad i resultaträkningen	-729	-277
Uppskjuten skatt hänförlig till:		
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	2	2
Beräknad pensionsskuld	-51	8
Övriga temporära skillnader	-6	1
Underskottsavdrag	-411	-63
	-466	-52
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	0
Uppskjuten skatt	-466	-52
	-466	-52
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	3 303	1 686
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-1 398	-1 371
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	1 905	315
Skatt enligt gällande skattesats 22%	-419	-69
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	1	1
Skatteeffekt av tidigare år, uppskjuten skatt	-29	—
Skatteeffekt av förändring nettoskuld/nettofordran ej upptagen i balansräkningen	4	16
Skatteeffekt av ändrad skattesats	-18	—
Skatteeffekt av förändring av underskottsavdrag för vilka uppskjuten skatt ej beaktats	-5	—
	-466	-52

17. Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Aktier och andelar i dotterbolag och intresseföretag ¹⁾	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Redovisat värde 2018	Redovisat värde 2017
Skandiabanken AB (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	3 745	-10	100	3 052	3 052
Skandia Capital AB	556306-3881	Stockholm	5 000	11	0	100	10	100
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	65	-1	100	168	161
Skandia Informationsteknologi AB	556023-5797	Stockholm	10 000	2	0	100	2	2
Sophiahemmet Rehab Center AB	556248-6323	Stockholm	750	11	2	50	1	1
							3 233	3 316

¹⁾ Samtliga bolag är onoterade.

	2018	2017		
Ingående balans anskaffningsvärde	3 364	3 237		
Årets kapitaltillskott	7	127		
Utgående balans anskaffningsvärde	3 371	3 364		
Nedskrivningar ingående balans	-48	-48		
Årets nedskrivningar	-90	—		
Nedskrivningar utgående balans	-138	-48		
Totalt aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag	3 233	3 316		
	Verkligt värde²⁾	Redovisat värde		
	2018	2017	2018	2017
Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag	4 233	4 069	3 233	3 316

Inget förväntas avvecklas under kommande året.

²⁾ Det verkliga värdet för dotterbolag och intresseföretag har fastställts utifrån Skandia ABs andel av det egna kapitalet förutom vad gäller innehavet i Skandia Fonder där värderingen utgår från en diskontering av förväntade framtida fria kassaflöden till aktieägare. Kassaflödena beräknas baserat på fastställd femårig affärsplan och diskonteras med en ränta baserad på den långsiktiga riskfria räntan plus riskpremier. Diskonteringsräntan som har använts i värderingen per december 2018 uppgick till 11,0 %. I Skandia Fonder har tillväxtfaktorn satts till 0 % efter affärsplaneperioden.

18. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2018		2017	
	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	993	999	1 007	1 072
Svenska bostadsinstitut	251	251	141	143
Övriga svenska emittenter	556	562	857	710
Utländska emittenter	607	607	80	169
	2 407	2 419	2 085	2 094
Noterade		2 069		1 944
Onoterade		350		150
		2 419		2 094

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 24 (39) MSEK respektive 1 (1) MSEK.

Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom ett år.

19. Derivat

	2018			2017		
	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde
Valutaterminer med positiva värden	1	—	1	0	—	0
Valutaterminer med negativa värden	0	—	0	0	—	0
	1	—	1	0	—	0

20. Tillgångar för villkorad återbäring

	2018	2017
Aktiebaserade tillgångar	14 229	15 614
Räntebaserade tillgångar	9 549	14 649
	23 778	30 263
	2018	2017
Ingående balans	30 263	29 943
Insättningar	1 448	2 725
Förtida uttag	-6 220	-4 010
Uttag vid förfall	-274	-164
Uttag vid dödsfall	-228	-256
Värdeförändringar värdepapper		
Orealiserad värdeförändring	-2 141	981
Realiserad vinst	1 539	1 552
Realiserad förlust	-220	-121
Kostnadsuttag	-389	-387
Utgående balans	23 778	30 263

Avser depåförsäkring där villkoren är likvärdiga med fondförsäkring. Försäkringstagaren bär direkt placeringsrisk för dessa tillgångar.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 30 Villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 6 357 MSEK att avvecklas.

21. Fondförsäkringstillgångar

	2018	2017
Aktiebaserade tillgångar	90 973	99 168
Räntebaserade tillgångar	32 732	32 494
	123 705	131 662

	2018	2017
Ingående balans	131 662	123 034
Insättningar	7 582	6 861
Förtida uttag	-7 200	-5 042
Uttag vid förfall	-2 444	-3 154
Uttag vid dödsfall	-208	-197
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	-10 213	6 157
Realiserad vinst	5 995	5 287
Realiserad förlust	-394	-252
Kostnadsuttag	-1 075	-1 032
Utgående balans	123 705	131 662

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för fondförsäkring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 31 Fondförsäkringsåtaganden.

Inom ett år förväntas 10 096 MSEK att avvecklas.

22. Fordringar avseende direkt försäkring

	2018	2017
Försäkringstagare	88	72
Försäkringsförmedlare	0	0
	88	72

23. Övriga fordringar

	2018	2017
Ej likvidreglerad försäljning placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	226	111
Fordringar koncernföretag ¹⁾	2 942	262
Övrigt	44	34
	3 212	407

¹⁾ Ökningen förklaras bland annat av att Skandia AB fr.o.m. oktober 2018 ingår i moderbolaget Skandia Livs cashpool för SEK varvid detta tillgodohavande, 1 186 MSEK, redovisas som Fordringar koncernföretag istället för Kassa och bank.

24. Uppskjuten skatt

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	2	4	-2	-4
Avsättningar	1	7	—	—	1	7
Övriga upplupna kostnader	0	0	—	—	0	0
Pensionsskuld	218	269	—	—	218	269
Underskottsavdrag	99	505	—	—	99	505
Avgår: poster som inte möter krav för tillgångsredovisning ¹⁾	-5	—	—	—	-5	—
	313	781	2	4	311	777

¹⁾ Avser skattefordran på underskottsavdrag i de fall det föreligger osäkerhet om underskottens slutliga storlek.

Förlustavdragen kan avräknas mot framtida vinster utan tidsbegränsning och uppgick för 2018 till 462 (2 293) MSEK.

Ej redovisad uppskjuten skatteskuld avseende obeskattade reserver uppgick till 431 (460) MSEK.

Inom ett år förväntas 100 MSEK att nyttjas.

25. Förutbetalda anskaffningskostnader

Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	2018	2017
Ingående balans	1 368	1 598
Aktivering av nya anskaffningskostnader	89	109
Avskrivning av årets anskaffningskostnader	-328	-339
Utgående balans	1 129	1 368
- varav skadeförsäkring	—	—
- varav livförsäkring	1 129	1 368

Inom ett år förväntas 311 MSEK att avvecklas.

26. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018	2017
Upplupna intäkter från koncernföretag	105	120
Upplupna intäkter fondförsäkring	102	104
Upplupna intäkter depåförsäkring	51	62
Övriga upplupna intäkter	88	87
	346	373

27. Obeskattade reserver

	2018	2017
Ingående balans	2 091	2 091
Årets avsättning	—	—
Utgående balans	2 091	2 091

Obeskattade reserver består av en utjämningsfond.

28. Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar

	2018	2017
Skadeförsäkring	278	272
Livförsäkring	—	36
	278	308

29. Avsättning för oreglerade skador

	2018	2017
Skadeförsäkring		
IB Inträffade och rapporterade skador	912	907
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	103	97
Ingående balans	1 015	1 004
Övriga förändringar	130	36
Avvecklingsresultat	-32	-25
Utgående balans	1 113	1 015
UB Inträffade och rapporterade skador	993	912
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	120	103

	2018	2017
Livförsäkring		
IB Inträffade och rapporterade skador	283	295
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	30	50
Ingående balans	313	345
Kostnad för skador som rapporterats under året	40	44
Utbetalt	-42	-46
Avvecklingsresultat	-29	-21
Andra förändringar	13	-9
Utgående balans	295	313
UB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	261	283
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ²⁾	34	30
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 254	1 195
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	154	133
	1 408	1 328

¹⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 315 (336) MSEK.

²⁾ Beloppet är odiskonterat.

Inom ett år förväntas 43 MSEK att avvecklas.

30. Villkorad återbäring

	2018	2017
Ingående balans	30 266	29 950
Insättningar	1 445	2 721
Förtida uttag	-6 220	-4 010
Uttag vid förfall	-274	-164
Uttag vid dödsfall	-228	-256
Värdeförändringar värdepapper		
Orealiserad värdeförändring	-2 141	981
Realiserad vinst	1 539	1 552
Realiserad förlust	-220	-121
Kostnadsuttag	-389	-387
Utgående balans	23 778	30 266

Den villkorade återbäringen avser åtagande i depåförsäkringskontrakt.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 20 Tillgångar för villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 6 357 MSEK att avvecklas.

31. Fondförsäkringsåtaganden

	2018	2017
Ingående balans	131 685	123 053
Insättningar	7 591	6 864
Förtida uttag	-7 199	-5 042
Uttag vid förfall	-2 444	-3 154
Uttag vid dödsfall	-208	-197
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	-10 212	6 158
Realiserad vinst	5 995	5 287
Realiserad förlust	-394	-252
Kostnadsuttag	-1 075	-1 032
Utgående balans	123 739	131 685

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för fondförsäkring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 21 Fondförsäkringstillgångar.

Inom ett år förväntas 10 101 MSEK att avvecklas.

32. Avsättning för skatt

	Skatteskuld	
	2018	2017
Avkastningsskatt	28	3
Inkomstskatt	—	—
	28	3

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt. Tillgodohavande om 40 (32) MSEK på skattekontot hos Skatteverket redovisas i posten Övriga fordringar.

33. Övriga avsättningar

	2018	2017
Avsättning för skattetvist	—	24
Övriga avsättningar	6	9
	6	33

	2018	2017
Ingående balans	33	28
anspråktaga avsättningar	0	-1
Återförd avsättning för skattetvist	-24	—
Återförd övrig avsättning	-3	—
Årets avsättningar	—	6
Utgående balans	6	33

Inom ett år förväntas 0 MSEK att avvecklas.

34. Skulder avseende direkt försäkring

	2018	2017
Försäkringstagare	397	332
Försäkringsförmedlare	18	24
	415	356

35. Övriga skulder

	2018	2017
Skulder till koncernföretag	150	224
Leverantörsskulder	230	132
Övrigt	54	66
	434	422

36. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018	2017
Upplupna löner och sociala avgifter	1	1
Upplupen kostnad hänförlig till fondvärdet	22	22
Upplupna koncerninterna kostnader	3	2
Övriga upplupna kostnader	3	3
	29	28

37. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

	2018	2017
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar¹⁾		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 429	1 959
Fondförsäkringstillgångar	123 705	131 662
Tillgångar för villkorad återbäring	23 778	30 263
Premiefordringar	87	72
Kassa och Bank	33	26
	150 032	163 982

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	2018	2017
Kapitalförsäkringar ställda som säkerhet för pensionsåtaganden ²⁾	627	631
	627	631

Eventalförpliktelser	2018	2017
Borgens- och garantiförbindelser ³⁾	0	0
	0	0

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna.

Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ I Skandia AB finns pensionsåtaganden som inte tagits upp i balansräkningen uppgående till 627 (631) MSEK som täcks av värdet av företagsägda kapitalförsäkringar samt 0 (0) MSEK som täcks av tillgångar i Skandiakoncernens pensionsstiftelse. Se även not 41 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

³⁾ Varav till förmån för koncernbolag 0 (0) MSEK.

Skandia är, i förhållande till tredje man, alltjämt bunden av vissa garantiåtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen. Genom avtal mellan If-koncernen och Skandia AB garanterar If-koncernen att Skandia AB ska hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

38. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och dess verkliga värden, enligt IFRS 9¹⁾

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		Upplupet anskaffnings- värde	Redovisat värde	Verkligt värde
	Obligatorisk	Som bestämts tillhöra kategorin			
2018					
Aktier och andelar	0	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	2 419	—	2 419	2 419
Derivat	1	—	—	1	1
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	147 483	—	—	147 483	147 483
Fordringar	—	—	3 260	3 260	3 260
Upplupna ränteintäkter	—	—	10	10	10
Andra tillgångar	—	—	853	853	853
	147 484	2 419	4 123	154 026	154 026
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	147 517	—	147 517	147 517
Derivat	0	—	—	0	0
Andra skulder	—	—	849	849	849
	0	147 517	849	148 366	148 366

¹⁾ Placeringar i koncernföretag och intresseföretag har exkluderats från tabellen jämfört med årsredovisning för 2017.

Fortsättning not 38. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och dess verkliga värden, enligt IAS 39¹⁾

2017	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Lån och kundfordringar				
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 094	—	—	—	—	2 094	2 094
Derivat	—	0	—	—	—	0	0
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	161 925	—	—	—	—	161 925	161 925
Fordringar	—	—	407	—	—	407	407
Andra tillgångar	—	—	—	—	1 989	1 989	1 989
Upplupna ränteintäkter	—	—	10	—	—	10	10
	164 019	0	417	—	1 989	166 425	166 425
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	161 951	—	—	—	—	161 951	161 951
Derivat	—	0	—	—	—	0	0
Övriga skulder	—	—	—	717	—	717	717
	161 951	0	—	717	—	162 668	162 668

¹⁾ Placeringar i koncernföretag och intresseföretag har exkluderats från tabellen jämfört med årsredovisning för 2017.

Fortsättning not 38. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	2018		2017	
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	0	—	0	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	754	1 665	372	1 722
Derivat	—	1	—	0
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	141 993	5 490	151 376	10 549
	142 747	7 156	151 748	12 271
Finansiella skulder				
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk ³⁾	—	147 517	—	161 951
Derivat	—	0	—	0
	—	147 517	—	161 951

³⁾ Värderingsnivån har justerats från nivå 1 till nivå 2 för föregående år så att hela skulden anses värderad med observerbara priser vilket innebär nivå 2.

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan input är i de värderingstekniker som använts. Överföringar

mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna, till exempel likviditeten, har ändrats.

I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra

räntebärande värdepapper som handlas aktivt. Här återfinns också fondandelar kopplade till fondförsäkringskontrakten. I nivå 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar. Här återfinns bland annat räntebärande värdepapper och försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk.

I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är observerbara på en marknad. Skandia AB har inga finansiella tillgångar eller skulder i nivå 3.

De marknadsnoteringar som används vid värdering i nivå 1 och 2 är genom-

snittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut hämtade från externa källor. Som en del av värderingsprocessen sker en validering av använda priser. Skulle marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emitenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering.

Kvittning av finansiella instrument

Skandia AB har endast ett fåtal transaktioner där det finns rättsligt bindande avtal om netting vid handel med derivat. Värdet på dessa transaktioner uppgick till totalt 0 (0) MSEK. Samtliga derivat redovisas brutto i balansräkningen.

39. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

KSEK		
Personalkostnader	2018	2017
Löner och ersättningar	6 976	5 977
Sociala kostnader ¹⁾	595	1 931
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt) ²⁾	6 622	20 517
Övriga personalkostnader	645	424
Personalkostnader	14 838	28 849

¹⁾ I beloppet ingår justering om 1 649 KSEK för omtaxering avseende löneskatt för tidigare år.

²⁾ Bolaget har utfäst direktpensioner till tidigare anställda vilka säkerställts i kapitalförsäkringar. Kostnaden i posten hänförs huvudsakligen till den särskilda löneskatt som bolaget erlagger i samband med utbetalning av pensionen. Årets löneskattekostnad har sjunkit till följd av lägre värde på kapitalförsäkringarna.

Medelantalet anställda och könsfördelning per 2018-12-31

Medelantalet anställda uppgick till 6 (5), varav andelen kvinnor uppgick till 67% (50%). Samma personer utgör även ledande befattningshavare i Skandia AB. Samtliga är anställda i Sverige. Bolagets styrelse bestod av 4 (3) personer där andelen kvinnor uppgick till 50% (67%).

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av Skandia ABs styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Systemet för ersättningar ska uppmuntra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia AB med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Medarbetarens prestation, erfarenhet och kompetens. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra företag betalar för liknande arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.
- Befattningens ansvar och arbetsuppgifternas svårighetsgrad.

Ersättningspolicyn för Skandia AB ska ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö.

Risakanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystem eller om ändringar av betydelse i systemet ska en analys ha gjorts av hur systemet påverkar de risker som Skandiakoncernen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Riskanalysen ska minst göras årligen. En sådan bedömning ska göras av Skandiakoncernens HR-funktion med lämpligt stöd från chefen för riskhantering. Bedömningen ska alltid innehålla en särskild analys av eventuella intressekonflikter och hur de bör hanteras.

Risakanalysen, som ligger till grund för Skandia ABs ersättningspolicy, omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till de anställda, hur ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Analysen innehåller också en beskrivning av system för riskstyrning och riskhantering.

Genomförd riskanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmuntrar till ett ökat risktagande. Följande delar av ersättningsystemet är viktiga komponenter som påverkat analysens resultat:

- Ett ersättningsutskott i Skandia Liv, som är ett permanent styrelseutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia Liv och dess dotterbolag samt införandet av en särskilt utsedd ledamot för ersättningsfrågor i dotterbolagen. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandia ABs medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade "farfarsprincipen", som innebär att godkännande måste ske av "chefens chef" eller av farfar utsedd roll inom HR.

Berednings- och beslutsprocess

Skandia AB har utsett en särskild styrelseledamot, med uppgift att bereda väsentliga frågor om ersättning till anställda i Skandia AB samt bereda beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Vidare ska den särskilt utsedda ledamoten utföra en oberoende bedömning av Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem. Den särskilt utsedda ledamoten ska bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och, i förekommande fall, andra i Skandia ABs ledningsgrupp som är direkt ansvariga inför styrelsen eller den verkställande direktören. Styrelsens beslut om ersättning till verkställande direktören ska godkännas av Skandia Livs ersättningsutskott innan sådant beslut verkställs.

Beslut om ersättning till, i förekommande fall, anställda som har övergripande ansvar för någon av Skandia ABs kontrollfunktioner (funktionerna för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision eller motsvarande) ska fattas av styrelsen.

Fortsättning not 39. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningskomponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Månadslön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Skandianen som är en resultatandelsstiftelse. För alla anställda i Skandia AB görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias finansiella resultat.
- Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP) samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare.
- Engångsutbetalningar t.ex. gratifikationer och tidsbegränsade lönetillägg
- Övriga förmåner, till exempel tjänstebil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsbidrag.

Ingen anställd i Skandia AB är berättigad till rörlig ersättning förutom avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden. Ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår enligt komponenterna ovan.

Tillikaanställning

Skandia AB tillämpar tillikaanställning för 5 personer i ledande befattning. Personerna är anställda både i Skandia AB och i Skandia Liv. Kostnader redovisas initialt i Skandia Liv och fördelas sedan till kostnadsställe inom Skandia AB i förhållande till utfört arbete. Fördelade pensionskostnader från Skandia Liv redovisas på raden övriga personalkostnader i Skandia AB.

Skandianen

För samtliga medarbetare i Skandia AB kan en ersättning motsvarande maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp utgå med avsättning i resultatandelsstiftelsen Skandianen. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret. För 2018 kan avsättningen maximalt uppgå till 28 400 SEK per medarbetare.

Information om ersättningar och förmåner till vd

Skandia ABs verkställande direktörs ersättning redovisas i tabellen Ersättningar och förmåner i Skandia AB nedan.

Tjänstepensioner

Skandia ABs verkställande direktör har pensionsförmåner enligt FTP planens avdelning 2 (tjänstepensionsplanen inom försäkringsbranschen). Pensionsplanen är till sin huvuddel förmånsbestämd med en maximal förmån om 65 procent av den pensionsmedförande lönen. FTP-planen omfattar en avgiftsbestämd ålderspension kallad FTPK över vilken den verkställande direktören själv kan förfoga, på så sätt att placering kan ske enligt planens upphandlade alternativ. Skandia ABs verkställande direktör har valt så kallad alternativ FTP på lönedelar mellan 7,5 - 30 inkomstbasbelopp vilket innebär att premier beräknade i detta intervall redovisas som avgiftsbestämd pension. Pensionsålder är i enlighet med pensionsplanen 65 år. På fast årslön ovan planens tak om 30 inkomstbasbelopp avsätts en premie om 37 procent. Årets avgiftsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgick för den verkställande direktören till 38 procent. Årets förmånsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgick till 1 procent.

Övriga ledande befattningshavare omfattas av avdelning 1 respektive avdelning 2 i FTP-planen och pensionsåldern är 65 år likt för övriga tjänstemän.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

Skandia ABs verkställande direktör har rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är 6 månader vid uppsägning från bolagets sida samt ett avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner.

Övriga ledande befattningshavare har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till lön under uppsägningstiden i enlighet med gällande kollektivavtal.

Anställda som kan påverka Skandia ABs risknivå

Skandia AB har definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Med anställd som kan påverka bolagets risknivå avses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandia ABs risknivå (Risktagare). De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandia ABs risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Fortsättning not 39. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningar och förmåner i Skandia AB

2018	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Skandi- anen ²⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande					
Anna-Carin Söderblom Agius	—	—	—	—	—
Styrelseledamot (extern)	96	—	—	—	96
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna	2 129	24	102	917	3 172
Andra ledande befattningshavare (5 personer)	4 910	47	282	2 055	7 294
Totalt³⁾	7 135	71	384	2 972	10 562

2017	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Skandi- anen	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande					
Anna-Carin Söderblom Agius ¹⁾	—	—	—	—	—
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna	2 222	21	101	869	3 213
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 727	42	95	1 534	5 398
	5 949	63	196	2 403	8 611

¹⁾ Endast externa styrelseledamöter erhåller styrelsearvode.

²⁾ För 2018 har en avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen gjorts med 75 KSEK (63 KSEK). Under året har 60 KSEK (69 KSEK) betalats ut.

Avgångsvederlag

Det finns utfästelse om avgångsvederlag för två (1) personer bland ledande befattningshavare. Beloppet uppgår totalt till 1 185 KSEK (1 077 KSEK).

Lån

Skandia AB erbjuder personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken. Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,6 MSEK. Den anställda förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia AB betalar sociala avgifter på förmånsräntan avseende de som är anställda i bolaget.

För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning

	2018	2017
Styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter ¹⁾	—	—
Verkställande direktör	1 957	1 957
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	2 269	2 229

¹⁾ Lån till styrelseledamöter anställda i koncernen medtas inte här då deras lån inte är beroende av rollen som styrelseledamot.

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken. Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 19 (85) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 195 (195) KSEK.

Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal.

Skandiabanken eller koncernbolagen har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarförbindelser till förmån för redovisade personer.

40. Upplysningar närstående

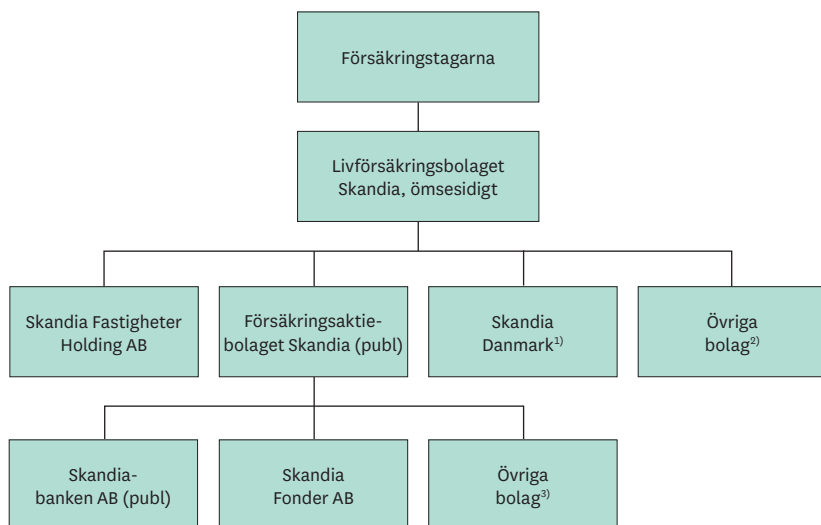
Närstående

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv). Skandia Liv är moderbolag i Skandiakoncernen. Som närstående definieras samtliga bolag inom Skandiakoncernen. Utöver ovanstående ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i Skandiakoncernen i närståendekretsen.

Som närstående betraktas även deras närstående och de bolag, utanför Skandiakoncernen, där Skandias styrelseledamöter och ledande befattningshavare har styrelseuppdrag. Med undantag för bolag inom Skandiakoncernen förekommer inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor med dessa personer och bolag. Med bolag inom Skandia-koncernen förekommer transaktioner baserat på marknadspris där så anges. Annars grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen.

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i Skandia AB framgår av not 39 Medel-antal anställda samt löner och ersättningar.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹ I Danmark ingår Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S, Skandia A/S samt Skandia Link Livsforsikring A/S.

² I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Operations Center UAB, Skandikon Operations Center UAB, Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensions-administration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA., SICAV-SIF. Vidare finns intressebolaget Försäkringsgirot.

³ Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB, intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center AB.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan Skandia AB och övriga Skandiabolag (MSEK)

Karaktär	Erhållen ersättning till Skandia AB från:				Betald ersättning från Skandia AB till:			
	Moderbolaget		Övriga bolag		Moderbolaget		Övriga bolag	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	1	1	—	—	215	239	—	—
Affärsdrivande tjänster	—	—	—	—	365	323	24	25
IT	—	—	—	—	146	135	—	—
Distributionsersättning från fondförvaltare	—	—	508	485	—	—	—	—
Distributionsersättning	—	—	—	—	211	214	—	—
Cash management och finansiering	—	—	—	—	—	—	2	1
Kapitalförvaltning	—	—	—	—	7	7	3	5
Övriga ersättningar	188	111	—	—	—	—	1	0

Stabstjänster, affärsdrivande och IT

Moderbolaget Skandia Liv tillhandahåller administrativa-, förmedlings-, rådgivnings- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom koncernen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som moderbolaget har att utföra åt andra Skandiabolag. Följande tjänster tillhandahålls:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Riskhantering och Compliance.
- Affärsdrivande tjänster till exempel marknadsföring, försäljningsstöd, produktutveckling samt paketering och koncept av koncernens produkter.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

Distributionsersättning från fondförvaltare

Skandia AB erhåller ersättning från fondförvaltare via Skandiabanken AB och Skandia Fonder AB, baserat på förmedlad volym.

Skandia AB betalar en marknadsmässig distributionsersättning till Skandia Liv.

Cash management och finansiering

Skandia AB bedriver samarbete med dotterbolagen inom cash management. Vidare ingår Skandia AB i en gemensam koncernkontostruktur där moderbolaget Skandia Liv sedan oktober 2018 är huvudägare till cashpoolen för SEK. Bolaget erhåller eller betalar marknadsmässig ränta till moderbolaget för sin andel av behållningen på kontot.

Övriga ersättningar

Skandia Liv erbjuder rehabilitering inom sjukförsäkringskonceptet Hälsokedjan. Rehabiliteringsdelen köps av Skandia AB.

Fortsättning not 40. Upplysningar närstående

Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandiakoncernen.

Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner

Skandia Liv tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandiakoncernen. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har Skandia AB erlagt 2 (3) MSEK i inbetalda premier till Skandia Liv.

Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken AB. Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter än Skandiabanken AB vidaredebiteras till den juridiska enhet där respektive person är anställd. Skandia ABs kostnad för detta uppgick till 0 (0) MSEK.

Verksamhet i Litauen

Verksamheten i Litauen utför administrativa tjänster åt de svenska försäkringsbolagen.

Utdelningar, kapitaltillskott och koncernbidrag

Under 2018 har Skandia AB likvidreglerat 1 500 MSEK avseende den på bolagsstämman 2018 beslutade utdelningen till Skandia Liv. Skandia AB har vidare lämnat ett aktieägartillskott om 7 MSEK till Skandia Fonder, mottagit en utdelning från Skandia Capital om 90 MSEK samt erhållit återbetalning av aktieägartillskott om 1 MSEK från Sophiahemmet Rehab Center.

Koncernbidragen uppgick under 2018 till 1 731 MSEK. Skandia AB har erhållit koncernbidrag från Skandia Fastigheter med 1 600 MSEK, Skandiabanken 95 MSEK, Skandia Fonder 21 MSEK, Skandia Investment Management 9 MSEK, Skandikon Pensionsadministration 5 MSEK, Skandia Capital 1 MSEK, Skandia Brands 0 MSEK och lämnat 0 MSEK till Skandia IT.

41. Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	2018	2017
Avsättning för särskild löneskatt att erläggas vid framtida utbetalning av tidigare kostnadsförda pensioner	233	239
	233	239
	2018	2017
Ingående balans	239	232
Ny avsättning	5	18
Inspråktaga avsättningar	-11	-11
Utgående balans	233	239

Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtalet gällande planen för tjänstepensionsförsäkring för tjänstemän i försäkringsbranschen (FTP) samt till viss del av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Skandia ABs pensionsplaner tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget Skandia Liv. Vissa förmånsbestämda pensionsförpliktelser är även tryggade i Skandiakoncernens Pensionsstiftelse. Pensionsförpliktelser tryggade i pensionsstiftelsen, 0 MSEK (0), redovisas inte i Skandia ABs balansräkning. Tillgångar för att trygga förpliktelsen i pensionsstiftelsen uppgick för 2018 till 55 MSEK (58) och var huvudsakligen placerade i aktier och räntebärande värdepapper.

Pensionsåtagande som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar redovisas inte som skuld i balansräkningen. Detta förklaras av att värdet av dessa pensionsåtaganden motsvaras av försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Försäkringskapitalet är baserat på försäkrings-tekniska riktlinjer och beräkningsunderlag hos försäkringsgivare och utgör marknadsvärdet på den andel av försäkringsgivarens placeringstillgångar som löper på försäkringen exklusive ej allokerade överskott. Värdet av de företagsägda kapitalförsäkringarna redovisas, i konsekvens med redovisningen av pensionsåtagandena som säkerställts genom kapitalförsäkringarna, inte som tillgång i balansräkningen. Kapitalförsäkringarna är pantsatta till förmån för de pensionsberättigade och är därmed upptagna som ställda säkerheter. Värdet på de ställda säkerheterna motsvarar försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Vid inbetalning av kapitalförsäkringar redovisas premien som en pensionskostnad. Löneskatt har reserverats för i balansräkningen på pensionsåtaganden som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar.

I resultaträkningen utgörs Skandia ABs kostnad för pensioner av summan av pensionspremier, inbetalda kapitalförsäkringar samt löneskatt. Kostnaden redovisas som en administrativ kostnad.

42. Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring

	2018	2017
Sjuk- och olycksfall		
Premieinkomst, brutto	1 132	987
Premieintäkt, brutto	1 126	986
Försäkringsersättningar, brutto	-849	-723
Driftskostnader, brutto	-169	-180
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	108	83

43. Andelar i andra företag**Bedömningar och antaganden vid fastställande av bestämmande inflytande****Dotter- och intresseföretag**

Skandia ABs samtliga dotterföretag är helägda, intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center ägs till 50 %. För ytterligare information om dotter- och intresseföretagsinnehaven se not 17.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Skandia AB innehar andelar i värdepappersfonder som tillhandahålls kunderna och som förvaltas antingen internt av dotterföretaget Skandia Fonder AB eller externt på Skandia Fonder ABs direkta uppdrag. Fondförmögenheten i dessa Skandiafonder ägs av fondandelsägarna gemensamt och varje fondandel medför lika rätt till den egendom som ingår i fonderna. Skandia ABs innehav i dessa fonder är via fond- och depåförsäkring där kunden bestämmer om och bär risken för placeringen i fonderna. Det totala innehavet i dessa uppgick per den sista december till 59 924 (61 136) MSEK och redovisades bland Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk. Med hänsyn till ovan beskrivna grunder görs bedömningen att Skandia AB inte innehar bestämmande inflytande i dessa fonder utan är att betrakta som agent som agerar för kundens räkning och där Skandia AB erhåller ersättning inom ramen för de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna. Värdet på de Skandiafonder som inte redovisas i Skandia ABs balansräkning uppgick till 26 907 (27 228) MSEK.

Betydande begränsningar i tillgångar och skulder**Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag**

I dotterföretaget Skandiabanken AB föreligger begränsningar enligt gällande kapitalkravsregler som innebär en begränsning i disponeringen av det egna kapitalet och möjligheter till utdelningar. Vidare finns det i Skandiabanken AB tillgångar i form av utlåning till allmänheten, bolån, som är ställda som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och som ger obligationsinnehavaren förmänsrätt i de tillgångarna vid en eventuell konkurs. Dessa bolån innebär således också en begränsning i tillgångarna.

Risken exponering**Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag**

För innehavet i värdepappersfonderna är det försäkringstagarna som bär den finansiella risken dvs. marknadsrisken och därmed föreligger ingen risk för Skandia AB. Vad gäller dotterföretagsinnehaven framgår information om kapitaltillskott och koncernbidrag i not 40.

44. Händelser efter balansdagen

Skandias bolag i Litauen kommer att avvecklas då beslut fattats att flytta verksamheten till Sverige. Bolagen utför idag administrativa tjänster åt Skandias svenska verksamhet.

45. Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) disponeras enligt följande:

Disposition av Skandia ABs fria egna kapital	SEK
Till årsstämman förfogande står:	
Överkursfond	108 419 805
Balanserade vinstmedel	2 902 000 496
Årets resultat	2 573 768 317
	5 584 188 618

Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:	
till aktieägare utdelas 3,54 SEK per aktie	3 650 000 000
i ny räkning balanseras	1 934 188 618
	5 584 188 618

Om detta förslag godkänns kommer bolagets redovisade egna kapital att bestå av:

Aktiekapital	1 030 762 688
Reservfond	31 146 037
Överkursfond	108 419 805
Balanserade vinstmedel	1 825 768 813
	2 996 097 343

Föreslagen utdelning utgör 65 procent av Skandia ABs fria egna kapital och uppgår till 3 650 000 000 SEK. Stämman föreslås fatta beslut att utdelningen ska verkställas genom en utbetalning om 3 650 000 000 SEK. Styrelsen bemyndigas att fastställa datum för utbetalningen.

Skandia ABs ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia AB kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandia ABs egna kapital som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Styrelsens bedömning är även att Skandia AB-koncernens fria egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

Vad beträffar Skandia ABs resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Styrelsen gör utifrån rörelsens omfattning och art bedömningen att 3 650 000 000 SEK för närvarande kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap 1§ Försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap 3§ Aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsen anser att detta belopp möjliggör för bolaget att upprätthålla en med hänsyn till rörelsens förhållande tillfredställande soliditet och likviditet på såväl kort som lång sikt. Styrelsen har vid denna bedömning utifrån interna beräkningar beaktat de risker som verksamheten för närvarande ger upphov till, bolagets och Skandia AB-koncernens konsolideringsbehov liksom solvenskapitalets kvalitet och behovet av marginal till lagstadgat solvenskrav. Vid beräkning av kapitalbas för 2018 har avdrag gjorts för föreslagen men på stämman ännu ej beslutad utdelning, se vidare femårsöversikt.

Underskrifter

Stockholm den 27 mars 2019

Anna-Carin Söderblom Agius
Ordförande

Lars Bergendal

Thomas Hugmark

Helena Thorlin

Ann-Charlotte Stjerna
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 27 mars 2019

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) organisationsnummer 502017-3083

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

Revisionens fokusområde

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring) uppgår per 31 december 2018 till 1 686 MSEK varav 1 408 MSEK utgör avsättning för oreglerade skador och 278 MSEK ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring) utgör en väsentlig balanspost som baseras på komplexa beräk-

ningar enligt vedertagna värderingsmodeller med tillämpning av en rad antaganden kring framtida utveckling av en mängd olika finansiella och icke-finansiella parametrar. De mest centrala antagandena med högst osäkerhet som påverkar avsättningens storlek avser framtida förväntningar om avkastning, dödlighet, sjuklighet, skatt och driftkostnader. I not 1 i årsredovisningen framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av försäkringstekniska avsättningar. I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna bygger på och not 2 behandlar bolagets risker och riskhantering inom försäkring samt känslighetsanalyser.

En felaktig tillämpning av ovanstående antaganden, eller användande av olämpliga värderingsmodeller, kan påverka värderingen av den försäkringstekniska avsättningen väsentligt, varför detta bedöms vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Bolaget har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna. Vi har granskat utformningen och effektiviteten av de kontroller som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till datakvalitet, utvärderingar av tillämpade antaganden och beräkningsmodeller samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.
- Vi har tillämpat professionell skepticism och kritiskt ifrågasatt företagsledningens val av antaganden rörande framtida förväntningar om avkastning, dödlighet, sjuklighet, skatt och driftkostnader mot bolagets historiska utfall, våra bransch-erfarenheter och förväntad framtida utveckling.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna är rättvisande och fullständiga.
- Vi har involverat våra egna aktuarier i arbetet med att granska bolagets interna kontroller och med att kritiskt ifrågasätta ledningens värderingsmodeller, antaganden och kontrollberäkna vissa delar av de försäkringstekniska avsättningarnas komponenter.

IT-system som stödjer fullständig och tillförlitlig finansiell rapportering

Revisionens fokusområde

Bolagets verksamhet är i hög utsträckning beroende av en komplex och omfattande systemmiljö med ett stort antal IT-system där flera av systemen är egenutvecklade. Driften av IT-systemen är delvis utlagd till olika externa leverantörer.

För att bolaget ska kunna generera korrekta finansiella rapporter krävs det en hög integration av operationella och finansiella IT-system. Flertalet av Skandias interna kontroller för finansiell rapportering är beroende av automatiserade applikationskontroller samt integritet och fullständighet i de underlag som genereras av IT-systemen. Med hänsyn till den höga graden av IT-beroende och komplexiteten i IT-miljön med flera samverkande system anser vi att detta är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Skandia kategoriserar sina mest väsentliga IT-risker och kontrollområden relaterade till finansiell rapportering enligt nedan:

- Förändringshantering
- Drift och övervakning
- Behörighetsstyrning

Förändringshantering

Otillbörliga förändringar i IT-miljön kan resultera i system som inte fungerar som förväntat och leda till felaktig informationsbearbetning med inverkan på den finansiella rapporteringen. För att säkerställa att förändringar genomförs på ett betryggande sätt har företagsledningen implementerat processer och kontroller som understödjer att förändringar i IT-miljön är korrekt utförda och att dessa överensstämmer med företagsledningens intentioner.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har bedömt företagsledningens principer och processer för förändringar i IT-miljön.
- Vi har granskat ansvarigas egna tester och kontroller vid förändringar i IT-miljön.
- Vi har utvärderat att fördelning av arbetsuppgifter för personal som arbetar med utvecklingsmiljöer och produktionsmiljöer är lämpligt utformad.

Drift och övervakning

Bristande drifts- och övervakningskontroller i IT-miljön kan resultera i oförmåga att förhindra eller upptäcka felaktig informationsbearbetning. Med hänsyn till detta har företagsledningen implementerat processer och kontroller som understödjer att IT-miljön övervakas löpande och att felaktig informationsbearbetning identifieras och korrigeras.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har utvärderat processer för schemalagd informationsbearbetning och larmkonfigurationer i IT-miljön för ändamålsenlighet.
- Vi har granskat processer för övervakning av driftsstatus, status över schemalagda jobb och larmuppföljning.
- Vi har granskat processer relaterade till säkerhetskopiering.

Behörighetsstyrning

Om fysiska och logiska säkerhetsmekanismer inte implementeras och konfigureras på ett korrekt sätt kan det leda till att nyckelkontroller blir ineffektiva, att önskvärd ansvarsfördelning av arbetsuppgifter inte upprätthålls, och att information förändras, görs otillgänglig eller sprids på ett olämpligt sätt. Mot bakgrund av detta har företagsledningen implementerat processer och kontroller för att understödja att behörigheter hanteras på ett ändamålsenligt sätt.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har granskat processer och kontroller för behörighetshantering, inklusive tilldelning, förändring samt borttagande av behörigheter.
- Vi har utvärderat att processer och verktyg för att försäkra att behörigheter hanteras utifrån användarbehov och verksamhetskrav.
- Genomgång av tilldelade behörigheter för att säkerställa att de har tilldelats på korrekt sätt.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktig-

heter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna.

Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 27 mars 2019

Deloitte AB

Svante Forsberg

Auktoriserad revisor

Ordlista

Annulationer

I förtid upphört sparande på grund av helåterköp, delåterköp, premiesänkning, fribrev eller flytt.

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter. Vissa anskaffningskostnader aktiveras, se Förutbetalda anskaffningskostnader.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearinginstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Depåförsäkring

Försäkring där försäkringstagaren kan välja att placera premien i till exempel aktier, fonder och obligationer. Depåförsäkring fungerar på ett likartat sätt som fondförsäkring men klassas utifrån lagstiftningen som traditionell försäkring

Derivat

Ett finansiellt instrument, till exempel ränteswap och valutatermin, vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Diskontering

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltning, skadereglering samt skadeförebyggande åtgärder ingår inte i begreppet.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i förhållande till premieintäkt för egen räkning i skadeverksamheten respektive premieinkomst för egen räkning i livförsäkringsverksamheten.

Fondförsäkring

Livförsäkringsform där försäkringstagaren kan välja mellan ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder för spardelen av de premier som inbetalas. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förutbetalda anskaffningskostnader

DAC (Deferred Acquisition Costs). Rörliga kostnader direkt hänförliga till anskaffning periodiseras och redovisas i balansräkningen under rubriken ”Förutbetalda anskaffningskostnader”.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringstillgångar, kassa och bank.

Kapitalförsäkring

En typ av livförsäkring med skatteregler som skiljer sig från en pensionsförsäkring. Premier i en kapitalförsäkring är inte avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Konsolideringskapital

Eget kapital, obeskattade reserver samt övernärden och undervärden i placeringstillgångar som inte redovisats i balansräkningen.

Nyteckning (viktad)

Beräknad årspremievolym av nya försäkringar. Enligt branschens definition beräknad som engångspremier för nya försäkringar dividerat med 10 plus årliga premier för nya försäkringar. Används i Svensk Försäkrings marknadsandelsstatistik för nyteckning.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för din sparförsäkring om du blir långvarigt sjuk.

Premieinkomst

Summa premier influtna under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten som hänför sig till perioden, det vill säga premieinkomst med avdrag för avgivna återförsäkringspremier justerat för den del av premien som ännu ej är intjänad.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken.

Solvensgrad

Ett mått på värdet av tillgångarna i förhållande till åtaganden enligt försäkringsavtalen med försäkringstagarna.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet fastställer hur mycket kapital Skandia AB behöver hålla för sina risker.

Solvensknot

Solvensknoten visar relationen mellan bolagets kapitalbas och det legala solvenskapitalkravet.

Solvensmarginal

Solvensmarginal är kapitalkrav enligt Solvens 1 (äldre solvensregler som var gällande fram till och med 2015).

Tjänstepension

En pension som bekostas av arbetsgivaren. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha individuella egna tjänstepensionslösningar.

Unbundling

Uppdelning av ett försäkringsavtal i en försäkringsdel och en depositionsdel/finansiell komponent i redovisningen. Respektive komponent redovisas som om de vore separata avtal.

Villkorad återbäring

I Skandia AB redovisas depåförsäkring som villkorad återbäring, se Depåförsäkring.

Återförsäkring

RisKFördelningsmetod som innebär att ett försäkringsbolag hos andra försäkringsbolag avtäckar en större eller mindre del av sitt ansvar på grund av ingångna försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad försäkring. Försäkringstekniska, skattemässiga och civilrättsliga hinder kan föreligga för återköp.

Ömsesidigt bolag

Delägarna i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna det vill säga bolagets kunder. Både överskott och risker tillfaller försäkringstagarna.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
106 55 Stockholm

Org nr: 502017-3083
Säte: Stockholm